

WERELDWIJZER

Stichting WereldWijd | Blad voor Medewerkers en Belangstellenden

"Het is fijn, weer wat roering in het gebouw" p. 24

"Grensoverschrijdend, maar ook grensverleggend werk..." p. 17

adviesburo jos reubsaet

bouwfysisch en akoestisch onderzoek en advies
ambachtelijke techniek

St. Franciscusweg 29, 6416 ET Heerlen
tel. (045) 571 19 91 fax. (045) 574 19 85
www.josreubsaet.nl

VERKOOP
VERHUUR
REPARATIES
ONDERHOUD

JENNEKENS

ASTECHNIEK

WITHUISVELD 36
MAASTRICHT
043 - 3520707

LAS & SNIJTECHNIEK - AFZUIGINSTALLATIES - MACHINES
GEREEDSCHAPPEN - TECHNISCHE GASSEN

multicopy the communication company

Meerssenerweg 93, 6222 AJ Maastricht
Tel:043-3637994, maastricht@multicopy.nl

IN DIT NUMMER:

Over grenzen en nabijheid	p. 3
De 60ste editie WereldWijzer	p. 4
Pierre Francot	p. 6
Over de Grens / Gambia	p. 7
Gedicht: Landkaart	p. 9
WereldWijd en Corona	p. 10
Vrijwilliger in beeld	p. 13
Een cursist in beeld	p. 15
Politieke ontwikkelingen	p. 16
VakTaal	p. 18
Amerikaanse Begraafplaats Margraten	p. 22
Herdenkingsweg	p. 23
In Memoriam	p. 24
De hobby van Chrit Leenders	p. 25
Wist u dat...?	p. 26
SMEZO steunt WereldWijd + Rotary Maastricht	p. 27
Een bericht van bezoekers + De fietsen van WereldWijd	p. 28
Op bezoek bij cursist Iza	p. 29
Het verhaal van Ali	p. 30
Repair Café: Jef Ackermans	p. 32
De lindebomen van Steph	p. 33
Recept + Colofon	p. 34

WOORD VAN DE VOORZITTER

OVER GRENZEN EN NABIJHEID

Dit nummer van de WereldWijzer heeft als thema: “grenzen”. Heel toepasselijk in deze tijd voor een professionele vrijwilligersorganisatie als WereldWijd die dagelijks bezig is met statushouders en uitgeprocedeerde asielzoekers. En dus altijd midden in de storm van de vluchtelingencrisis werkt.

Begin maart werden alle activiteiten gestopt in verband met de coronacrisis. De onenigheid binnen de Europese Unie en verschillen in beleid ten aanzien van vluchtelingen en asielzoekers verdween plotseling naar de achtergrond. Wel was er een sterke roep om de vluchtelingen in enkele opvangkampen m.n. op Griekse eilanden zo spoedig mogelijk op te nemen. Maar dat was ook welbegrepen eigenbelang om het risico te beheersen van mogelijke corona-uitbraken. Europa sloot de buitengrenzen en elk land ging op z'n eigen manier op slot.

Opeens zag de toekomst er in rap tempo heel anders uit. Een virus dat het leven ongewis en enigszins onwettelijk in zijn greep houdt en het sociale en economische leven ontwricht. Behalve rond vluchtelingen lijken ook klimaatomstandigheden en maatregelen daarover naar de achtergrond verdreven. In het dagelijks leven houden we afstand in de winkel en we houden nog steeds onze adem in, uit onmacht.

Bij Stichting WereldWijd zijn we vanwege de door de overheid afgekondigde intelligente lockdown halverwege maart gestopt met het vak- en het taalonderwijs voor de vluchtelingen en statushouders. Voor de terugkeerders zijn er nog de hoogstnoodzakelijk acti-

viteiten in verband met de beperkte terugreis - mogelijkheden. We werken met kwetsbare mensen, maar ook met heel veel oudere vrijwilligers die jong van hart zijn en hun werk met veel elan doen. Maar ze begrepen heel goed dat we in deze crisistijd de richtlijnen van het RIVM en de overheid volgen.

Vanaf 1 juni zijn door het land heen organisaties, winkels en bedrijven en ook horecaondernemingen weer opgestart onder voortdurend bijgestelde voorwaarden en richtlijnen van het RIVM. Ook WereldWijd is zich sindsdien aan het beraden over de vraag op welke wijze het verantwoord is weer te starten met de werkzaamheden. Is dit verstandig aangezien een groot deel van de vrijwilligers en cursisten binnen de risicogroep valt? Is het opstarten van de werkzaamheden en bepaalde activiteiten en groepen aanvaardbaar in relatie tot de risico's?

In overleg met enkele kleine groepen van vrijwilligers is ervoor gekozen eind van de vakantieperiode in augustus op kleine schaal te starten met taalonderwijs. Met de vakdocenten gaan we daarna opnieuw in gesprek over de mogelijkheden om ook deze activiteiten weer op te pakken. Zorgzaamheid, maar ook de onzekerheid over de wijze waarop het onderwijs en andere

activiteiten weer aangeboden kunnen worden, zijn momenteel leidend in de verdere gedachtenvorming en de uitwerking van oplossingen.

Desondanks zien we ook dat de bijna familiale saamhorigheid, behulpzaamheid en solidariteit met de doelgroepen waarvoor de stichting WereldWijd staat van duurzame aard blijkt te zijn. Ik hoop dat we met vertrouwen in elkaar en met vertrouwen in de toekomst onze missie zullen continueren.

Eckelrade, 19 augustus 2020. •

Jan Rombout
Voorzitter bestuur Stichting WereldWijd

Colofon:

Redactie: Louis Eggerdink Jacques Vanhommerig
 Peter Visser Wies Voncken
 Eindredactie: Louis Eggerdink
 Typewerk/Layout: Peter Visser, Paula Paauw.

Redactieadres:
 Stichting Wereldwijd
 Klompenstraat 1a
 6251 NE Eckelrade
 tel: 043- 4083122

Colofon van de allereerste editie van de Wereldwijzer

DE MOP VAN FRANS

*Voetbalwedstrijd
 Nederland -Duiisland*

Een Duitser en een Nederlander met een hondje zitten samen naar het voetballen op de TV te kijken. Nederland maakt een goal en het hondje gaat op zijn achterpootjes zitten en klapt met zijn voorpootjes.

'Heb je hem dat geleerd?', vraagt de Duitser.

'Nee, dat doet hij altijd als wij een goal maken'.

'Wat doet hij dan als wij een goal maken?' vraagt de Duitser nieuwsgierig.

'Dan maakt hij een koprol voor- of achterover.'

'Hoezo?' vraagt de Duitser.

'Dat ligt eraan, aan welke kant ik hem een trap geef!'

Frans Janssen

Een van de moppen van Frans Janssen, vrijwilliger electro

**STUKJES
 UIT VOORGAANDE
 WERELDWIJZERS**

Het allereerste artikel

LENTE.... EEN NIEUW IDEE, EEN NIEUW INITIATIEF !

De Stichting Wereldwijd is de afgelopen jaren flink gegroeid, zowel in activiteiten, als in medewerkers. Ieder levert op zijn of haar manier en op tijdstippen welke hem of haar past een bijdrage aan het bestaan van Wereldwijd. Dit in een atmosfeer waar iedereen zich thuis voelt.

Over Wereldwijd wil men op de hoogte blijven en erbij betrokken zijn. Doordat men er maar bepaalde uren per week aanwezig is, blijft het vaak een momentopname van dat ogenblik en worden mensen pas achteraf op de hoogte gebracht van een bepaalde gebeurtenis, afspraak of ervaring.

Om daar nu verandering in te brengen, wordt een initiatief genomen tot het periodiek uitbrengen van een mede werkersblad. De redactie wordt gevormd door Wies Voncken, Louis Eggerdink, Peter Visser en Jacques Vanhommerig. Het is de bedoeling om het blad uit te laten groeien tot een communicatiemiddel van, voor, en door medewerkers. Jullie medewerking is daarvoor dan ook vereist. Zo rekenen wij erop dat regelmatig bijdragen van lezers en lezeressen zullen komen; de eerste signalen vanuit her Vrijwilligers Overleg zijn positief. Daarnaast zullen de mededelingen namens het bestuur ook een plaats in het blad krijgen.

We hopen dat we met elkaar een lezenswaardig blad kunnen maken, dat niet alleen de interne verstandhouding verbetert, maar ook een visitekaartje kan worden van wat Wereldwijd te bieden heeft.

Algemeen coördinator,
 Hans Wemmers.

VERZIN EEN NAAM

Een aantal ingezonden namen voor ons infoblad heeft de redactie aan het denken gezet om tot een keuze te komen. Na goed overleg werd unaniem één inzending gekozen en wel

-WERELDWIJZER-

Deze naam is ingezonden door Laura Vernooij, die inmiddels weg is bij WereldWijd. Aan Laura zal als attentie een boekenbon worden gestuurd. Proficiat! Dank ook aan alle inzenders voor hun suggesties en ideeën.

De naam Wereldwijzer wordt gekozen

IN DIT NUMMER

Berichten uit het bestuur1
 Taal3
 Nieuwe bus voor WereldWijd ..4
 Afsluiting schooljaar '96-'97 ...5
 Interview met Harrie Houben ..6
 Afscheid van Laura Vernooij ...7
 Nieuw bestuurslid8
 Diploma-uitreiking juli 1997 ..8
 Einde fietswerkplaats8
 Dun dagboekje9
 Servaaske op WereldWijd ...11
 Bezoek van politici11
 Demonstratie Iraniers12
 Iraanse Culturele Stichting ...12
 Recept uit Armenië14
 Lekke band14
 Mop van Frans15
 Gift van Stork Limburg BV ...15
 Combi Puzzel16

DE 60STE EDITIE WERELDWIJZER

Ook de WereldWijzer verlegt haar grenzen | Vandaag ligt hij voor u, de 60ste editie van de WereldWijzer. Een mijlpaal. Dit nummer met het thema “grenzen”. Ook de WereldWijzer heeft in deze 60 edities zijn grenzen verlegd. Van 2 A4'tjes naar een mooi uitzierend tijdschrift. De WereldWijzer heeft in al die jaren een transformatie ondergaan. We kijken terug naar de beginjaren en de ontwikkelingen van de WereldWijzer.

We gaan terug naar 1996, vrijwilligers en medewerkers gaven aan dat ze weinig wisten over wat er zoal gebeurde bij WereldWijd, en dat ze behoefte hadden aan meer informatie. Veel medewerkers werkten ook toen al parttime. En zo ontstond er een infoblad dat later de WereldWijzer genoemd werd. Een blad dat al jaren zijn functie vervuld.

Zoals Frans Frankhuizen, algemeen coördinator, in 2011 zei: *“De WereldWijzer is in al die jaren een belangrijke schakel gebleven voor de uitwisseling van informatie voor medewerkers, vrijwilligers, belangstellenden, donateurs, sponsors en nog vele anderen.”* (WereldWijzer: 15de jaargang, nr. 1, juli 2011)

In de eerste editie had de WereldWijzer nog geen naam. Er werd een oproep geplaatst zodat vrijwilligers en anderen mee konden denken en een idee konden inzenden. Zo werd de naam WereldWijzer gekozen en aangekondigd:

Een van de huidige redactieleden, Louis Eggerdink, was in 1996 een van de initiatiefnemers van de WereldWijzer. Zoals u kunt zien in het eerste colofon. Gelukkig is Louis nog steeds enorm betrokken bij de WereldWijzer. Zo schreef Louis al in de 25ste uitgave: *“Beste lezer, dit julinumnummer dat nu voor u ligt, is de 25ste uitgave van de WereldWijzer. 25 keer een mijlpaal? In ieder geval toch iets om als redactie even bij stil te staan.”* (WereldWijzer: 7de jaargang, nr. 2, juli 2003). Dat was zeker iets om bij stil te staan. Net als nu bij dit 60ste nummer.

We kunnen zeggen dat de WereldWijzer met de jaren is geprofessionaliseerd. Grenzen werden verlegd. Het kopiëren ging in de eerste jaren nog in eigen beheer, inmiddels wordt ons blad gedrukt bij een professionele drukkerij. Ook de

lay-out wordt uitbesteed. Wat betreft de inhoud zijn er vaste onderdelen die nog altijd terugkomen. Zo brengen we vrijwilligers en cursisten in beeld, vaak in de vorm van een interview. En ook de “wist je dat...” is een terugkomend artikel met veel leuke weetjes over de actuele gebeurtenissen bij WereldWijd. Maar er zijn ook onderdelen geschrapt om ruimte te creëren voor nieuwe ideeën van de redactie. Professionalisering op onze eigen manier.

We stellen verschillende stafleden de vraag wanneer zij de WereldWijzer er het liefst bij pakken en welke onderdelen er graag gelezen worden:

“Wat leest je het liefst uit de WereldWijzer?”

- *Ik heb niet zozeer een voorkeur, ik lees alles graag.*
- *De “wist je dat...” daar moet ik altijd erg om lachen.*
- *De achtergrond van de vrijwilligers, dat je meer te weten komt dan je eigenlijk vermoedt.*

“Wanneer lees je de WereldWijzer?”

- *Zondagmorgen, op m'n gemak.*
- *Meestal de avond van ontvangst, dan blader ik hem door.*
- *Binnen 48 uur.*

Eén ding is hetzelfde gebleven door al die jaren heen, namelijk dat we hetzelfde doel voor ogen hebben gehouden: we willen medewerkers en vrijwilligers en alle andere belangstellenden informeren en amuseren over het reilen en zeilen bij WereldWijd.

We zijn blij met deze 60ste editie van de WereldWijzer. Hopelijk zullen er nog vele nummers volgen en kunnen wij in de toekomst onze grenzen blijven verleggen. •

IN GESPREK MET

PIERRE FRANCOT, DOCENT METAALBEWERKING

In de werkplaats waar de cursussen lassen en metaalbewerking gegeven worden praat ik met Pierre Francot, docent metaalbewerking bij WereldWijd sinds april 2001.

Pierre is een van de trouwste vrijwilligers. Al is hij inmiddels 78 jaar, hij ziet voorlopig geen enkele reden om zijn werk neer te leggen. Zolang hij met plezier lesgeeft zal hij dat blijven doen. Dat hij graag aan de cursisten het metaalbewerken leert is duidelijk. Dat de cursisten graag les van hem krijgen trouwens ook. Soms wordt hij zelfs “papa” genoemd, en gezien zijn rustige vaderlijke uitstraling kan ik me dat helemaal voorstellen. Al negentien jaar komt Pierre twee middagen per week naar Eckelrade. Aan Jos en Gerard, sinds vele jaren de lasdocenten, heeft hij fijne collega’s. Na ons gesprek neem ik even een kijkje bij de les en ik zou zo mee willen doen. Alle cursisten zijn druk bezig, Pierre loopt rond en geeft aanwijzingen, de sfeer is prettig. De cursisten leren aftekenen op metaal, het tappen van schroefdraad, het boren van gaten, puntlassen, en alles wat verder nodig is voor het maken van gebruiksvoorwerpen zoals stofblik, deurklem, harkje, vuurkorf, bakje, mini-BBQ en sleutelrekje. Pierre voelt zich vrijwel altijd op zijn gemak bij de cursisten. Ook in deze periode is er weer een plezierige groep die dankbaar is voor de lessen. Natuurlijk is de taal nogal eens een lastig te overbruggen grens. Niet voor niets bestaat het woord taalbarrière. Er is een woordenlijst (zie foto) die nuttig is, en met gebaren kom je soms ook al een eind. En bovendien heeft Pierre een voor dit werk onmisbare eigenschap: hij is van

nature een geduldige man! Als een cursist maar steeds niet lijkt te snappen wat hij moet doen bij de vraag: “trek een schuine lijn tussen deze twee punten”, dan helpt het hebben van geduld enorm om er uiteindelijk achter te komen dat het woordje “schuin” het obstakel is.

Veiligheid in de werkplaats is voor Pierre uiterst belangrijk. Er wordt dan ook altijd zeer verantwoord gewerkt. Hier en daar zou hij nog wel een klein puntje verbeterd willen zien. Komt tijd komt raad?

In het verleden werkte Pierre bij DSM, oorspronkelijk als onderhoudsmonteur. Na het volgen van de avondschool voor leraar techniek gaf hij 25 jaar lang les in het onderhoud van de machines. Daarna werd hij door DSM uitgeleend aan het LCB, het Limburgs Centrum voor Bedrijfsopleidingen, waar hij zo’n drie jaar als docent metaalbewerking werkzaam was. Daar maakte hij kennis met WereldWijd. Cursisten van WereldWijd werden in die tijd namelijk 4 dagen per week

met de speciale WereldWijd-bus naar het LCB in Geleen gebracht voor het volgen van lessen in taal en metaalbewerking. Ali Hafit, later ook lasdocent in Eckelrade, gaf bij het LCB de laslessen. Er waren regelmatig werkbesprekingen tussen Pierre en Peter Gillissen en Frans Frankhuizen van WereldWijd. Zo werden twee werelden verbonden. Toen Pierre vertrok bij DSM kwam Peter naar de afscheidsreceptie. Hij vroeg hem om bij WereldWijd te komen werken. Pierre dacht er even over na en besloot toen om het vrijwilligersteam te komen versterken. Hij kwam, en ging niet meer weg.

In al die jaren is WereldWijd niet wezenlijk veranderd, zegt Pierre. Natuurlijk zijn er steeds andere groepen cursisten, met verschillende problematiek, maar de grote lijn van het werk van/bij WereldWijd is hetzelfde gebleven.

Zolang Pierre Francot in de werkplaats van WereldWijd rondloopt draait de cursus metaalbewerking in elk geval als een goed geoliede machine. •

OVER DE GRENS / *Gambia*

Zoals de meesten wellicht wel weten, ben ik sinds vorig jaar 'uit de running'. Met de diagnose overspannenheid moest ik van de psycholoog een tijdje thuisblijven en verlangzamen... wat een woord. Door mijn enthousiasme voor werk, vrijwilligerswerk en privé was ik blijkbaar een grens over gegaan en werd het me van de ene op de andere dag te veel. Voor menigeen misschien herkenbaar, voor mij was het in het begin niet te accepteren.

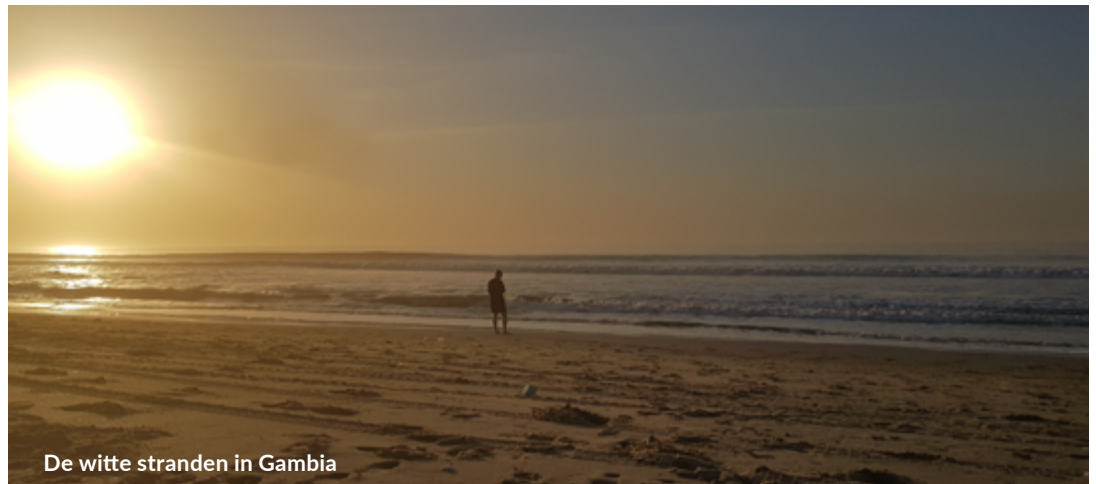

Nu, 3 maanden verder met veel rust en gesprekken met een psycholoog gaat het een stuk beter. Niet dat ik weer meteen vol aan de bak ga, maar ik zal mijn werk rustig aan weer oppakken en de grenzen van wat mijn lichaam en geest aankan goed bewaken. Mijn enthousiasme komt langzaam terug, maar ik probeer het goed in de gaten te houden. Maar het woord 'grens' blijft door mijn hoofd gaan en ik wil schrijven 'over de grens'. Ik heb nu tijd en kans om na te denken over grenzen, grenzen stellen maar ook over de wereldwijde betekenis van grenzen, want WereldWijd helpt mensen die vele grenzen hebben verlegd.

Afgelopen kerstvakantie ben ik op de valreep met man en dochter op vakantie gegaan naar Gambia. Via een reis-prijsknaller voor een habbekrats naar de zomerzon; dat leek me wel wat. In het kader van het rustig aan doen vermeed ik zo enkele feestdagen en de rust zou me goed doen. En dat was ook zo. Knus hotel, zwembad, zon, strand aan de 'smiling coast of Africa', zoals de Gambianen dat zelf zeggen. En vanuit Maastricht was het maar een halve dag vliegen. Zo gezegd, zo gedaan en een week later landen we in Banjul, de hoofdstad van Gambia. Temperatuur aldaar 30 graden en volop zon, dus de winterkleding kon een week lang in de

koffer blijven. Op het oude vliegveld worden we naar de bus van onze vakantiediscounter geleid, die ons in 25 minuten naar het hotel brengt. In de bus worden de toeristen geïnformeerd en geïnstrueerd door een lokale tourguide en we worden uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst de volgende dag waar we ons kunnen inschrijven voor diverse excursies. Dit slaan we over want ik denk na zoveel jaren bezoek aan diverse Afrikaanse landen wel genoeg ervaring te hebben om zelf de weg vinden. Het enige doel van deze vakantie is lekker even weg de winterzon opzoeken.

Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan en ik dacht: "WereldWijd heeft verschillende Gambianen gesteund, dus waarom zou ik niet bij iemand op bezoek gaan?" Ik kende nog mensen die onlangs naar Gambia zijn teruggekeerd met een kist met materialen van WereldWijd. Mijn man was wel nieuwsgierig dus besloot ik om een van deze terugkeerders te bezoeken. Ik appte met Camara, een sympathieke bescheiden man die me sinds zijn vertrek steeds mooie foto's en berichten stuurde over de vorderingen van zijn landbouwbedrijfje. Hij schreef me ook dat hij hoopte dat ik hem ooit zou komen opzoeken, Inshalla (als God dat wil). Over Camara hebben we in vorige nieuwsbrieven ook al

geschreven. Kort samengevat is zijn verhaal een weerspiegeling van vele andere vlucht- en terugkeerverhalen, van mensen die over vele grenzen heen gaan om een droom te verwezenlijken en met de hoop op een beter leven. Ook Camara laat zijn huis, haard en vrouw achter om zijn geluk in Europa te beproeven en maakt de verschrikkelijke overtocht per boot, zwerft enige tijd door Europa en komt uiteindelijk in Nederland terecht bij IOM en WereldWijd die ondersteuning bieden om terug te keren omdat hij in Europa nergens een voet aan de grond krijgt. En vaak is men bang om bij terugkeer de familie weer onder ogen te zien, omdat ze schulden hebben gemaakt om de reis te kunnen maken en met lege handen naar huis moeten zonder het gemaakt te hebben.

Camara is heel blij dat we op bezoek komen en op de dag dat we hebben afgesproken komt hij met openbaar vervoer naar ons hotel en we nemen een taxi naar waar hij woont. Dochterlief geeft die dag de voorkeur aan zonnebaden, dus haar zetten we af bij een mooi stukje strand. Dan gaan we verder landinwaarts en al snel wordt de verharde weg een zandweg. In de droogte is dat nog redelijk goed te doen, maar ik bedenk me dat dat bij regen ondoenbaar is, tenzij je een fourwheeldrive hebt... We rijden kriskras over hobbelige landwegen en ik moet er ineens aan denken dat de tourguide bij aankomst vertelde dat Gambia slechts 8 stoplichten heeft, waarvan er momenteel 3 werken.... Nou, er werkt wel meer niet hier, gezien de povere infrastructuur, huizen enzovoorts. Waarom kan de overheid dit niet verbeteren vraag ik me af. We moeten onderweg ook nog even stoppen om colanoten te kopen die we aan het dorps hoofd moeten geven zodat hij ons kan zegenen. Camara zegt dat hij ons 'the real life of Gambia' gaat laten zien en hij is er helemaal enthousiast over.

We zijn ongeveer een uurtje onderweg en komen aan bij zijn farm. Camara laat ons twee stukken afgezet land van elk een are zien, beiden afgezet met bamboe hekwerk. Op het ene landje staan twee gloednieuwe hutten van cement gebouwd met een golfplaten dak en verderop is er een waterput. We ontmoeten zijn nieuwe vrouw die voor ons al een lunch heeft klaargemaakt. Er is een baby op komst, die wordt over een maand verwacht.

We lopen ietsje verder op naar het tweede stuk land waar hij cashewnoten en mango's verbouwt. Midden in het veld staat een grote mangoboom waar Camara me wijst op een blauw-oranje werkjas die in de tak hangt. Die zat in zijn WereldTools-kist, net zoals enkele gereedschappen die we later in de schuur bij hem thuis zien staan. We lopen langs de droge struiken terug, Camara is helemaal blij dat hij ons dit kan laten zien. Dan gaan we lunchen in de schaduw onder een boom: rijst met homemade pindasaus en cassave uit eigen tuin, klaargemaakt op een houtvuur, want gas en stroom zijn er niet. Voor ons is dit een mooie stille plek, waar veel rust van uitgaat. Voor Camara is dit zijn thuis en ik heb de indruk dat hij heel tevreden is. Bij de hut zie ik een oplader op zonne-energie staan, die hadden we hem ook meegegeven.

We willen niet al te lang blijven en voor vertrek neem ik nog een kijkje in de opslagschuur, daar staan slechts enkele landbouwgereedschappen die uit onze kist komen. Waar is de rest van die kubieke meter gereedschap? Dat heeft hij allemaal aan zijn vader moeten geven, zo hoort dat in zijn cultuur. Zijn vader woont 200 km verderop en daar gaan we niet naar toe. Dit was slechts een kort bezoekje, omdat het kon en we zo dichtbij waren. We maken een mooie foto van een trotse man met 'ons' gereedschap. Daarna willen we te-

rug, maar gaan nog even langs bij het dorpshoofd, geven de colanoten en krijgen de zegen voor de terugweg. De smile op Camara's gezicht kan er voorlopig niet meer vanaf.

We gaan terug naar het toeristische stukje Gambia, met de kust-strips waar je zelfs bij Theo's Nederlandse Pannenkoeken kunt eten en waar naast een Italiaans, Mexicaans, Afrikaans, Chinees en Indiaas restaurant een Grieks restaurant met de naam 'Valkenburg' is gevestigd. Over grenzen gesproken. En The Gambia waar westerse blanke vrouwen en mannen van mijn leeftijd en ouder rondscharrelen met vele malen jongere Gambianen, soms zelfs met een lichtbruin kindje erbij. Waar iedereen contact met ons (en met name onze dochter) wil leggen om zo een brug te slaan met Europa. Waar vele NGO's (Niet-gouvernementele organisaties) komen en hulpprojecten opzetten. En de straten zijn stoffig en vol met afval; de woorden duurzaamheid en plastic soep zijn hier nog niet zo bekend. Over de weinige geasfalteerde kustwegen toeteren veel auto's en taxi's; van krakkemikkige geïmporteerde oude Mercedes tot de meest luxueuze dure MPV's. De tegenstellingen zijn groot. Stof tot nadenken.

Een ding heb ik deze week wel weer meegekregen: mensen zijn bovenal bijzonder vriendelijk en beleefd. Niet alleen tegen de toeristen, maar ook Gambianen onderling begroeten elkaar met 'Hello, how are you?', en ook als je iets niet wil zeg je niet botweg 'nee' maar geef je een beleefd antwoord. Daar kunnen wij Nederlanders veel van leren.

We praten op de terugweg met de taxichauffeur en ik leg hem mijn conclusie voor dat met Camara wel alles oké is en hij heel happy is. Daarop krijg ik geen antwoord. Ik geloof dat ik maar even aan het strand ga zitten mijmeren onder een palmboom met een versgeperst fruitsapje. Wat heb ik het maar goed....

In de afgelopen maanden ben ikzelf weer heel rustig het werk aan het oppakken, stapje voor stapje, de grenzen van wat ik aan kan goed bewakend. Op dit moment ben ik materialen aan het inpakken uit ons overvolle magazijn, dat tijdens de lockdown aardig vol raakte omdat iedereen de garage of zolder ging opruimen. Omdat Gambia wat betreft transport voor goederen een makkelijk land is, gaan we een extra vracht naar Gambia opsturen met gereedschappen, schoenen en kleding. Voor een aantal mensen in Gambia een welkome donatie in deze moeilijke tijd.

Matje Mattheij

LANDKAART

Vlak als de tafel

waarop hij is neergelegd.

Niets dat eronder beweegt
noch zich een vrije loop zoekt.

Daarboven – mijn mensenadem
veroorzaakt geen windhozen
en laat zijn hele oppervlak
met rust.

Zijn laaglanden, valleien zijn altijd groen,
hoogvlakten, bergen geel en bruin,
en zeeën, oceanen zijn genegen blauw
aan gerafelde kusten.

Alles hier is klein, toegankelijk en nabij.
Ik kan met het puntje van mijn nagel vulkanen indrukken,
polen strelen zonder dikke handschoenen,
ik kan met één blik
elke woestijn omvatten
tegelijk met de rivier daar vlak vlak naast.

Poesta's zijn aangegeven met enkele boompjes,
waartussen je moeilijk kunt verdwalen.

In het oosten en het westen,
boven en onder de evenaar –
kun je een speld horen vallen,
en in elk zwart korreltje
leven mensen.

Massagraven en plotse ruïnes
zie je niet op dit plaatje.

De landsgrenzen zijn nauwelijks zichtbaar,
alsof ze twijfelden – zijn of niet zijn.

Ik houd van landkaarten, want ze liegen.
Want ze laten de venijnige waarheid niet toe.

Want grootmoedig, met milde humor
spreiden ze voor mij op tafel een wereld uit
die niet van deze wereld is.

Wisława Szymborska
Een Poolse dichteres

WERELDWIJD EN CORONA

Sinds maart is het voor iedereen een bizarre en ingewikkelde tijd. De redactie van de WereldWijzer had de planning en deadlines al klaar voor de uitgave van de WereldWijzer die zoals gewoonlijk tijdens de jaarlijkse zomer-bbq uitgereikt zou worden. Het thema voor de eerste WereldWijzer van dit jaar hadden we vastgesteld op "Grenzen", niet vermoedend dat de grenzen van ons aller menselijk kunnen wel erg verlegd moesten gaan worden. We hadden het woord van de voorzitter al en vele artikelen, maar met het instellen van de lockdown moesten we gaan bedenken hoe we verder moesten. We konden niet meer fysiek vergaderen en

voor sommige redactieleden was online vergaderen niet mogelijk. Dat werd heel wat heen en weer mailen en bellen. Tenslotte werd er, in overleg met de staf van WereldWijd, besloten dat er dit jaar maar één WereldWijzer uitgegeven kon worden, want naast bovengenoemde praktische problemen kregen we ook te maken met een hele periode waarin er ineens geen activiteiten meer waren, waar we normaal gesproken over konden schrijven. WereldWijd heeft letterlijk stilgelegen, de deur was dicht. We zijn nu weer een hele tijd verder en op het moment waarop we dit schrijven (september) is WereldWijd voorzichtig gestart met het

weer toelaten van vrijwilligers en het opstarten van kleine taallessgroepen, met inachtneming van de geldende regels voor gezondheid en veiligheid. Inmiddels hebben er ook alweer een aantal redactievergaderingen plaatsgevonden, op veilige afstand natuurlijk, en heeft de redactie inhoudelijk aanpassingen gemaakt. Tja, en over de verschillende gevolgen van dat nare coronavirus moesten we natuurlijk ook schrijven. We hebben een paar leuke quotes voor de lezer, Frans Frankhuizen heeft vanuit de organisatie een stuk geschreven en we hebben enkele vrijwilligers gevraagd naar hun ervaringen.

WERELDWIJD IN CORONATIJD DOOR FRANS FRANKHUIZEN

Al in een vroeg stadium zijn we de adviezen van RIVM, GGZ en Overheid bij vrijwilligers en cursisten onder de aandacht gaan brengen. Dit gebeurde met de cursisten o.a. in de Nederlandse taallessen (ziekteverschijnselen, symptomen, maatregelen, hygiënische instructies etc.). Uiteindelijk hebben ook wij moeten besluiten een aantal vergaande maatregelen te nemen. Het begon al begin maart met de opmerking 'schudden jullie hier nog handen?'. Daarna volgden de maatregelen elkaar snel op.

Op vrijdag 13 maart werd bij WereldWijd besloten dat het niet langer meer verantwoord was om de activiteiten voort te zetten en moesten we een aantal ingrijpende maatregelen nemen zoals:

- Vanaf maandag 16 maart werden alle opleidings-, werkplaats- en Repair Café-activiteiten stilgelegd en ook WereldTools kwam tot stilstand.
- De afspraken en overleggen waarbij fysiek contact zou zijn werden afgezegd.
- Individuele gesprekken met (potentiële) terugkeerders, casemanagers, contactpersonen etc. werden vanaf die datum alleen nog telefonisch gevoerd.

Het was vervolgens afwachten wanneer de maatregelen versoepeld zouden worden. Het kabinet had aangegeven dat de corona-maatregelen zeker tot 1 juni zouden voortduren. 1 juni bleek uiteindelijk aan de zeer vroege kant te zijn.

Sommige scholen besloten in juli weer voorzichtig te starten maar bij WereldWijd moesten we extra voorzichtig zijn. Enerzijds heeft dit te maken met de cursistenpopulatie en anderzijds met de instructeurs/docenten. Zowel een deel van onze cursisten als van onze vrijwilligers (waarvan de meesten 70+) vallen onder de risicogroepen.

Ook bij het praktijkonderwijs, dat in belangrijke mate aanschouwend gegeven wordt, kan je bijna niet om fysiek contact heen. De opleidingslocatie van WereldWijd heeft daarbij ook een aantal beperkingen om verantwoord 1,5 meter afstand in acht te kunnen nemen. Er is nog onderzocht of het mogelijk was om online les te geven. Echter hiervoor waren docenten en cursisten niet toegerust.

Eind juni zijn er gesprekken geweest met de docenten die Nederlandse taalless (Nt2) geven en met de instructeurs

die praktijkles geven. Enkele docenten Nt2 hebben toen aangegeven wel weer met de Nederlandse taallessen te willen beginnen. Omdat op dat moment de zomervakantie voor de deur stond is de keuze gemaakt om op maandag 24 augustus weer voorzichtig met twee kleine taalgroepen te beginnen. Hierover zijn, naast de vaste coronaregels en -adviezen, scherpe afspraken gemaakt over o.a. lestijden, looproutes, gebruik van ruime en goed te ventileren lokalen, pauzes, schoonmaken etc.

Op maandag 31 augustus is in overleg met de praktijkinstructeurs besloten dat het nog te vroeg is om praktijkles te geven. In juni was er nog een licht vertrouwen dat de pandemie onder controle aan het komen was. Op basis hiervan was er de hoop dat na de zomervakantie weer aan de slag gegaan kon worden. Dit dreigt nu toch lelijk tegen te vallen. Op veel plaatsen in het land zien we een opflakking van het virus. Het operationaliseren van de

praktijklessen is hierdoor tot nader order opgeschort. En dit is ontzettend jammer voor cursisten en vrijwilligers, want er is altijd zoveel enthousiasme en plezier.

In de eerste weken van de pandemie begonnen veel mensen hun garage, schuur of opslag op te ruimen. Er werden in die eerste tijd dan ook veel bruikbare materialen en apparatuur bij WereldWijd afgeleverd. De WereldTools activiteiten zijn in juni weer opgestart en in de werkplaatsen zijn de vrijwilligers weer drukdoende met het opknappen van apparatuur en gereedschap. Hierbij is wel de afspraak

gemaakt dat er niet meer dan drie mensen per dagdeel aanwezig zijn.

Ook komen sinds augustus de aanmeldingen weer binnen van mensen die met steun van WereldTools naar het land van herkomst willen terugkeren. Er zijn weer vluchten naar diverse landen mogelijk en ook de transporten van de kisten komen weer op gang.

Op woensdag 26 augustus is het Repair Café weer geopend. Uitgangspunt van het Repair Café is het tegengaan van de afvalberg en mensen laten zien dat weggooien in veel gevallen niet nodig is. Het Repair Café is ook een plaats van samenkomst waar onder het genot van een kop koffie of thee kennis uitgewisseld kan worden over de reparatie of over de activiteiten van WereldWijd. Echter de café-functie is in verband met het coronavirus voorlopig nog stopgezet. Er is een afgiftebalie waar de te repareren materialen afgegeven kunnen worden.

VERHAAL VAN JEAN EN MIEKE: HET IS GELUKKIG GOED GEKOMEN!

Nadat onze taaldocent Jean Bouwens begin maart naar een reünie van de ouderenbond was geweest waar flink gezongen werd...en gehoest...werd hij een paar dagen later ziek. Met koorts bleef hij drie dagen in bed. Net op tijd was hij weer een beetje op de been toen zijn vrouw Mieke, onze kantinemedewerster, ernstig ziek werd. Mieke kreeg het heel zwaar te verduren. Ze voelde zich doodziek, had flinke darmklachten, viel in 3 weken tijd 7 kilo af, had dagelijks een bloedneus en kon niks anders dan in bed liggen. Er werd in de begintijd van de coronacrisis nog nauwelijks op corona getest, maar de huisarts twijfelde niet: het virus had Jean en Mieke

allebei te pakken. Dat betekende dus helaas: geen hulp van buitenaf in huis en de kinderen op afstand. Dat maakte het heel erg zwaar. Gelukkig schoot een buurman te hulp, met een dagelijks praatje met Jean over de tuinmuur, met

tassen vol boodschappen, en met goeie adviezen. Hoewel bij beide zieken er nauwelijks longklachten waren, merkt vooral Jean nu nog steeds hoe snel hij kortademig is bij inspanning, en hoe moe hij nog is. Mieke heeft alweer een fijne fietstocht kunnen maken, al is ook zij nog vlug moe. Ze kan zich gelukkig wel weer op het lezen van een boek concentreren. Haar reuk en smaak zijn nog steeds weg, maar ook dat komt hopelijk weer helemaal goed. Zo zie je hoe bij de een het virus een heel ander verloop kan hebben dan bij de ander. Mieke en Jean, blijf nu gezond!

>>>

>>>

ENKELE VRIJWILLIGERS OVER HUN ERVARINGEN IN DEZE TIJD

We vroegen enkele vrijwilligers hoe ze deze coronaperiode ervaren. We stelden hen drie vragen:

1) Wat is het grootste nadeel in deze lastige coronaperiode?

- Het grootste nadeel was, zeker in het begin van de periode, het missen van de sociale contacten. Er was geen "lijfelijk" contact met de (klein)kinderen, met vrienden, met mensen van de (sport)vereniging en ook de collega's van WereldWijd werden gemist. Aan gezien we geen verplichting hadden om te werken bleef je binnen. Er was geen structuur meer in je weekprogramma. Het gevolg was dat de dagen op elkaar leken en voorbijgingen zonder dat er nieuwe dingen gebeurd waren. Na de versoepeling is dit weer enigszins hersteld maar je bent er vrijwel constant mee bezig om de 1,5 meter afstand te behouden als je in een groep van mensen bent. Je zoekt dan

ook de drukte, van bijvoorbeeld de stad, niet op. Het grote nadeel is dat het nu nog onzeker is of je de activiteiten die je vóór corona deed in de toekomst ook nog kunt uitvoeren. *(Jo Lousberg)*

- Grootste nadeel vind ik dat het niet makkelijk is om die anderhalve meter in acht te nemen, dit geeft een onrustig gevoel, steeds proberen met een boogje om je collega's heen te lopen. Ook vind ik het te stil (te rustig), er is te weinig leven in de brouwerij...! *(Jef Deckers)*

2) Is er ook een positieve kant aan deze periode? Heeft u er iets positiefs uit kunnen halen?

- Het positieve is dat je nu nog meer gaat beseffen dat je moet genieten van elk goed/leuk moment. Daarnaast is er gedurende de lockdown genoeg tijd geweest om klusjes op te knappen die an-

ders niet gedaan zouden zijn of nog langer waren blijven liggen. *(Jo Lousberg)*

- Ik vind het ook wel fijn, kan meer geconcentreerd werken, tevens worden er nu werkzaamheden opgepakt die anders zouden blijven liggen. *(Jef Deckers)*

3) Wat mist u het meest bij/van WereldWijd? (Als u WereldWijd überhaupt mist)

- Ik ben al tevreden met de vooruitgang zoals die nu mogelijk is. Ik mis echter de andere collega's (maar ook de leerlingen) die bij de reguliere maandag aanwezig zijn. *(Jo Lousberg)*

- Collega's mis ik wel, vooral het sociale contact tijdens de pauzes. Technische vragen word ik soms niet kwijt! *(Jef Deckers)*

DE STILTE VAN 16 MAART

Met z'n drieën zit je in de kantine.
Twee voor een interview.
Een met een sleutel.

Verder is het gebouw leeg en stil...
Je praat met elkaar...
over corona
over de eerste morgen van de
lockdown

Maar wanneer gaan we weer verder?
Gewoonlijk is dat de maandag erna,
of na de vakantie?
Maar nu?
Wat gebeurt?
Wat kan?

Wat wordt zinvol?
Wanneer kunnen we weer verder
met het werk?
En blijft dat ons werk?
Waar vrijwilligers, deelnemers, staf,
bestuur en alles daarom heen wat aan
hebben?

Wanneer weer?
En hoe?

Het is stil en leeg.....
Wanneer zien en horen we weer
mensen?

Geschreven door *Zwartlook*

VRIJWILLIGER IN BEELD

LYBERT JANSEN AAN HET WOORD

“WereldWijd is een organisatie die voortkomt uit puur idealisme. Het helpt mensen stappen te maken in een periode waarin ze in verschillende opzichten in de problemen zijn geraakt. Daar ligt vaak een vluchtverhaal aan ten grondslag.

Ik woonde in Eckelrade en in 1994 is hier een noodopvang voor asielzoekers gerealiseerd in het plaatselijk hotel/pension. Het dorp reageerde zoals we dat op andere plekken in Nederland wel vaker hebben gezien. Veel mensen in het dorp zetten zich schrap. Er werd niks gevraagd: ze kwamen. Dat leidde tot vijandige reacties.

Spontaan hebben we toen met 10 personen een comité opgericht met als doel onze nieuwe dorpsgenoten welkom te heten. De asielzoekers kunnen er tenslotte niks aan doen. We zijn naar hun toe gegaan met bloemen en een vlai. We hebben groepjes gevormd met verschillende taken zoals een kindergroep en een groep Nederlands taal. Ik werd de man van de fietsen. Via de gemeentepagina kon ik fietsen verzamelen die ik bij de fietsenwerkplaats van WereldWijd kon laten opknappen. Daarna ging ik met de asielzoekers groepsgewijs de omgeving verkennen zodat de mensen een beeld kregen van het aanbod in winkels voor de smalle beurs. Ze kregen leefgeld en moesten zelf hun inkopen doen. Zo leerden ze fietsen en de omgeving kennen.

Later heb ik mij aangemeld als vrijwilliger. Ik was onderwijzer van huis uit maar ik was afgekeurd. Ik wilde niet meer voor de klas staan maar wilde wel contact hebben met mensen. Ik wilde niet gebruikt worden zoals in het reguliere onderwijs. Daar gaf ik Algemeen Vormend Onderwijs zoals

Lybert Jansen

Nederlands, rekenen, wereldoriëntatie, geschiedenis, aardrijkskunde maar dat was moeilijk voor de jongens in “De Voogdij” (Huize St Jozef, later Keerpunt in Cadier en Keer). Als ze binnenkwamen zag je op hun gezichten: “O god, daar heb je er weer zo een”. Toen heb ik op een gegeven moment tegen de directeur gezegd: “Dit is niet goed voor de school, niet goed voor de jongens en niet goed voor mij”. Voor mij werd duidelijk dat het reguliere onderwijs niet de plek was waar ik mijn capaciteiten verder kon ontplooiën.

Toen na één jaar bleek dat de noodopvang ging sluiten heb ik me aangemeld als vrijwilliger bij WereldWijd. Als leraar handenarbeid, met ervaring in het verbouwen van mijn huis, sloot de timmerafdeling aan bij wat ik wilde. Ik wilde onderwijs geven maar van mens tot mens, ik wilde instructeur worden.

Bij WereldWijd kon ik onderwijs op een eigen manier vormgeven, gericht op de verschillende groepen die hier in de loop der tijd kwamen.

Ik heb ruim tien jaar met Johan van de Veur samengewerkt en veel van hem geleerd. Ik nam de eindverantwoordelijkheid op me toen Johan stopte en samen met andere vrijwilligers gaven we vorm aan de cursus. Bij WereldWijd is me hoe langer hoe meer duidelijk geworden dat we elkaar nodig hebben. Cursisten zowel als instructeurs als ander ondersteunend personeel. Het doel is altijd tweeledig geweest. Nederlands als tweede taal en een vakdiploma. Hierin kun je onderwijs geven van mens tot mens. Timmeren en houtbewerken aan mannen en soms ook vrouwen. Ooit volgde een Iraanse vrouw de cursus en haalde haar diploma. Het laatste wat ik weet is dat ze werkte bij een aannemer in De Bilt.

>>>

>>>

Vroeger “hielpen” we zo “echte vluchtelingen”, ze zaten meestal nog in de asielprocedure. Wij hielpen hen aan een basis voor een beroep in Nederland of een bedrijf in hun eigen land.

WereldWijd maakte dus deel uit van de verplichte inburgering. Dat is nu niet meer het geval. Het recept is wel gelijk gebleven bij wat we nu VakTaal noemen. We bedienen daarin mensen die al langer deel uitmaken van onze samenleving maar die nog niet de juiste aansluiting hebben kunnen vinden. Ons doel is nu hen aan de gang te krijgen, waardoor ze sociale contacten ontwikkelen zodat ze mee kunnen doen in Nederland. Ze hebben vaak geen werk en hun taalgebruik is slecht. Volgens mij leven ze soms behoorlijk geïsoleerd. Voor sommigen is WereldWijd een zegen, daar zien ze naar uit, dat geeft hen respect, zelfrespect.

Ze spreken nauwelijks Nederlands. Ik probeer hen soms wat te leren maar dat is lastig want ze houden het vaak niet vast. Er zijn mensen die niet kunnen rekenen, ze zijn niet naar school geweest. Maar ze hoeven ook geen timmerman te worden of elektricien!

We geven een basiscursus, we gebruiken onze vakken om te zorgen dat die mensen ergens een eigen stap doen. De cursisten die VakTaal volgen hebben vaak andere behoeften en problemen dan de asielzoekers die weten dat ze terug moeten of die in Nederland door willen. Hoewel dat laatste zit vaak ook bij cursisten van VakTaal.

Ze vinden het vaak leuk een product te maken: een kastje of een stoel. Als ze het af hebben, zijn ze trots, ook naar hun familie: Kijk dat hebben we zelf gemaakt! Als ze eraan beginnen vraag ik dat ze nadenken, tekenen, uitmeten en methodisch werken. Materialen

klaarleggen en in elkaar zetten enz. Ik geef hen niet alle modules waar de cursus uit bestaat. Alleen als het van pas komt zeg ik: “Oefen dat eens even”. Maar het gaat vaak alleen om de trots dat ze iets kunnen. Ze leven op!

Door samen te zoeken wat we gaan doen komen ze vaak tot eigen ontwerpen. Dat kan tot verrassende werkstukken leiden. Het kan ook zo zijn dat we op bestaande werkstukken teruggrijpen omdat dat een veiligere afloop garandeert. De vriendschappelijke sfeer waarbinnen we dit wensen te bereiken is altijd mijn voorwaarde geweest.

Nu heb ik besloten te stoppen. Ik voel dat ik de energie mis maar ook dat ik WereldWijd de komende tijd zeker zal gaan missen. Ik dank eenieder die ik in de loop der tijd bij WereldWijd heb leren kennen voor hun vertrouwen en voor de vriendschap die ik heb ervaren. Ik wens iedereen veel vertrouwen in elkaar en vriendschap en vooral veel energie.

Dank dat ik zolang jullie collega en instructeur mocht zijn. Het heeft mij altijd gelukkig gemaakt en zo voelt het nog.” •

CURSIST IN BEELD

EEN GRENZELOOS AANTAL GRENZEN

Met de atlas opengeslagen op tafel probeert Elias zijn maandenlange reis terug te vinden. De tocht begint in 2015 als hij vlucht uit zijn geboorteland, Afghanistan. Via de bergen van Pakistan trekt hij naar Iran en van daaruit naar Turkije. Soms een stuk in een auto, soms in een bus, vaak te voet. Ergens in de bergen wordt hij beroofd van zijn bezittingen, zijn geld en zijn telefoon. Daar sta je dan in een vreemd land, helemaal alleen, vrouw en kinderen achtergelaten in Afghanistan, geen geld, geen papieren, geen idee waar je heen kan gaan, en nauwelijks een andere taal sprekend dan Farsi.

Elias vindt aan de Turkse kust een plastic motorbootje van 3 meter lang, waarin hij met 7 andere vluchtelingen een gevaarlijke oversteek maakt naar een Grieks eiland. De motor van het bootje houdt er tijdens de tocht drie keer mee op, het zijn angstige uren. Vanaf het Griekse eiland vaart er een grote en veilige boot naar Athene, maar daar moet je wel het geld voor hebben. Na een paar dagen wanhoop is er iemand die een ticket voor Elias koopt. Wat mooi dat hij onderweg zulke mensen tegenkomt.

Vanaf Athene gaat de reis verder, ergens is er nog een etappe met een trein, maar de reispuzzel helemaal passend aan elkaar leggen valt niet mee. Hij komt door Bulgarije, Servië, Kroatië, Slovenië...en dan Oostenrijk? Ja, dat moet haast wel, want daarna volgt Duitsland, maar helemaal zeker weten doet hij het niet meer. Er gaan dagen voorbij zonder eten en drinken, maar soms heeft hij geluk en is er een goede gever. Inmiddels zijn er een paar vaste reisgenoten, dat helpt. Een van de reisgenoten vertelt aan Elias dat hij onderweg is naar Nederland, dat het daar goed is. Zo wordt Nederland ook zijn doel.

Ongeveer een half jaar na het vertrek uit Afghanistan belandt hij eindelijk op de plaats van bestemming. Maar rust is er nog lang niet. Er volgt nog een extra etappe, via Duitsland naar Frankrijk.

Het is 2017 als hij weer in Nederland belandt, dit keer om er te blijven. Elias is dan inmiddels twee jaar op reis. Nu is het 2020... ook binnen Nederland heeft hij veel grenzen moeten passeren. Het wachten is nog steeds op de vurig verlangde verblijfsstatus....

Wat landsgrenzen betreft passeerde Elias er zo'n 15.

Wat zijn persoonlijke grenzen betreft ben ik, na zijn vele verhalen te hebben gehoord in de afgelopen jaren waarin hij Vaktaal-cursist was bij WereldWijd, de tel allang kwijt. •

POLITIEKE ONTWIKKELINGEN

GRENZEN, GRENZEN, GRENZEN

Na de verkiezingen in 2017 stelde, begin 2018, het huidige Kabinet een integrale migratieagenda op. Geen illegale immigratie, zoveel mogelijk opvang in de regio, een solidair asielstelsel binnen de EU, meer terugkeer, goed geregelde legale migratie en verbeterde inburgering. De hoop was erop gericht dat deze zes pijlers een solide migratiebeleid zouden stutten.

Intussen zijn we in de aanloop naar de verkiezingen van 2021. In de regering maar ook in de oppositie zijn er partijen die de immigratie willen beperken, zelfs de grens willen sluiten. Anderzijds werd nog recent door één van de partijen in de coalitie een voorstel gedaan voor een alternatief migratiebeleid. Deze partij stelde voor om meer tijdelijke arbeiders uit Afrikaanse landen te halen. Op zich een goed idee, dat ook door experts werd onderschreven: het kan tekorten op de Europese arbeidsmarkt vullen. Tegelijk zorgt het voor minder ongeregelde migratie en dode migranten, want er zijn dan in eens wettelijke opties beschikbaar! Met Canada als succesvol voorbeeld om migratie meer langs wettelijke lijnen te laten verlopen. Er was ook kritiek uit de verschillende hoeken: 'naïef en wereldvreemd', 'knettergek en levensgevaarlijk' en 'een ondoorzichtig, kortzichtig en naïef' idee.

Als er al alternatieven voor het huidige migratiebeleid op tafel komen en er anders wordt gepraat dan over strengere grensbewaking of het stoppen van reddingsschepen op de Middellandse Zee dan blijkt hoe ongelofelijk giftig het thema migratie is in het politieke en publieke debat in Nederland. En ook in Europa en andere delen van de Wereld.

Enkele voorbeelden van schrijnende toestanden. Het Griekse eiland Lesbos kampt met overvolle opvangkampen, zonder hulp van Europa. De bevolking komt in opstand tegen de Griekse overheidsplannen nog een opvangkamp te realiseren. In de Provincie Idlib in Syrië langs de grens met Turkije en tussen de militaire troepen van het Syrische regime en de Russische luchtmacht zijn bijna een miljoen mensen op drift ook in overvolle kampen. Er is vooralsnog geen sprake van

dat Turkije, dat al vier miljoen Syriërs opvangt, een nieuwe toevloed van een miljoen vluchtelingen of zelfs meer kan en wil verwerken.

De huidige Wet Inburgering vindt men intussen ingewikkeld en niet effectief. De wet doet een te groot beroep op de zelfredzaamheid van de inburgeraars. Vandaar dat minister Koolmees het voornemen heeft om het inburgeringsstelsel anders vorm te gaan geven. Hiertoe is een wet in voorbereiding. Onderdelen zijn onder andere: directe begeleiding, een gemeentelijke regierol en betere financiële voorwaarden. Vooruitlopend op de wijzigingen in de inburgering heeft de minister gemeenten opgeroepen alvast te starten met het vergroten van hun regierol en de huidige inburgeraars extra te begeleiden. De ingang van de wet wordt pas verwacht in 2021. De gemeenten gaan intussen aan de slag om hun verantwoordelijkheid in deze op 10te pakken.

Al jaren is WereldWijd zeer actief ten behoeve van asielzoekers die vrijwillig naar hun thuisland terugkeren. Met het project WereldTools worden deze mensen geholpen om met perspectief terug te keren. Ze worden toegerust met bedrijfsmiddelen, zonodig huisraad en persoonlijke spullen, zoals kleding en indien nodig een ondernemingsplan. De laatste jaren keerden ruim 600 mensen uit 57 landen met succes terug naar hun thuisland. Grensoverschrijdend, maar ook grensverleggend werk want degenen die met de welbekende Wereldwijd-kist met bedrijfsmiddelen kunnen terugkeren doen dat met opgeheven hoofd en met het perspectief zelf in hun eigen onderhoud te kunnen voorzien. Heel veel ondernemingen zijn zo gestart. Enkele voorbeelden: las-inrichting, bouw/timmerbedrijf, loodgietersbedrijf, kapsalon, naaiatelier, visserij, schildersbedrijf, wasserij/strijkerij, journalist, autopeetsbedrijf, internetcafé.

“BORDERS I HAVE NEVER SEEN ONE. BUT I HAVE HEARD THEY EXIST IN THE MINDS OF SOME PEOPLE.”

THOR HEYERDAHL

Met als achtergrond deze politiek bestuurlijke min of meer ongewisse ontwikkelingen werkt de Stichting Wereldwijd met haar vrijwilligers en een kleine professionele staf al ruim 35 jaar met veel elan en succes voor mensen asielzoekers en vluchtelingen met een status in Zuidelijke Zuid-Limburg. Wereldwijd faciliteerde afgelopen jaren zo'n 30/35-tal opleidingsplaatsen voor technisch, praktisch en theoretisch onderwijs gecombineerd met Nederlands taalonderwijs op NT1 en NT2 niveau. Dat in het kader van het Project VakTaal ten behoeve van vluchtelingen met een status voornamelijk wonend in Maastricht en de Heuvellandgemeenten. Per jaar werden afgelopen jaren zo'n 60 á 70 personen op die opleidingsplaatsen opgeleid.

De benodigde financiën hiervoor komen van enkele grote goede doelen fondsen en heel veel donaties van particulieren en bedrijven. Het zou erg wenselijk zijn als de gemeentelijke overheden vanuit hun toekomstige financiële en regieverantwoordelijkheid hieraan zouden willen gaan bijdragen.

De bekostiging van deze activiteiten staat onder druk. Met de verkiezingen in het vizier is het te hopen dat het Rijksoverheidsbeleid met projectsubsidies in de voortgang deze missie van Wereldwijd zal blijven voorzien. •

Jan Rombout, 31 augustus 2020

VAKTAAAL

In de coronatijd vinden helaas nauwelijks VakTaal activiteiten plaats en dus valt er ook niet veel over te vertellen, zou je denken. Maar we hebben toch veel goeds over Vaktaal te melden. Ed Peters heeft een rapportage geschreven ten behoeve van de subsidiegevers. In onderstaand artikel een korte samenvatting hiervan met de belangrijkste conclusies en resultaten. Tot slot nog een bericht over de verhuizing van het elektro-lokaal.

DE START VAN VAKTAAAL

In oktober 2017 kreeg WereldWijd goedkeuring van het Elisabeth Strouven Fonds om te starten met het project VakTaal. Het project Vaktaal heeft als doelstelling: *'een bijdrage te leveren aan het welzijn en culturele pluriformiteit binnen de lokale samenleving van Maastricht en het Heuvelland, door het aanbieden van laagdrempelige Nederlandse taallessen en taal ondersteunende beroepsmatige activiteiten. Zo wordt de mogelijkheid geboden om in Nederland mee te kunnen doen.'*

De doelgroep van het project VakTaal is breed en bestaat uit mensen van buitenlandse afkomst in een achterstandspositie, woonachtig in Maastricht en het Heuvelland. WereldWijd had het voornemen om jaarlijks 25 deelnemers te plaatsen. In de regio blijkt op dit gebied een grote keur aan activiteiten te zijn, opgezet door welzijns-, onderwijs- en maatschappelijke instellingen. Zo kennen we naast reguliere en verplichte inburgeringscursussen o.a. taalcafés in buurtcentra of sportkantine, taallessen bij AZC 's, bij VluchtelingenWerk en diverse andere initiatieven.

De inhoud, kwaliteit en kwantiteit van het aanbod van taalactiviteiten is heel gevarieerd. WereldWijd onderscheidt zich door het unieke duale aanbod van taallessen in combinatie met beroepsgerichte scholing.

De boodschap van Vaktaal is: Meedoen! Door het leren van taal- en vak kennis verbetert de kans van mensen met de vluchtelingenstatus om deel uit te maken van de samenleving.

Het motto is: ***Doe mee, Tel mee!***

In het begin hebben we flink aan de PR getrokken om cursisten te werven: folders in 5 talen, met veel afbeeldingen, een persbericht, presentaties, social media, en ook in de vorige WereldWijzers zijn er regelmatig berichten verschenen. Voordat de daadwerkelijke lessen startten, hebben we nog voorbereidingen getroffen, zoals het opnieuw uitrusten van de cursuslokalen, aanschaf van diverse leermiddelen en het opzetten van een planning en cursusadministratie. Daarnaast zijn we in overleg gegaan met vrijwilligers voor de uitvoering van Vaktaal en hebben we nieuwe vrijwilligers voor Vaktaal gezocht.

DE CIJFERS

Nu, we schrijven medio juni 2020, zijn sinds de start in totaal 81 personen begonnen met een traject van VakTaal. Daarvan hebben 78 cursisten Nederlandse taalles gevolgd. De cursisten werden verdeeld over 4 niveaugroepen, waarbij 14 vrijwilligers zorg droegen voor de uitvoering van het Traject. De taallessen vonden plaats op maandag – en donderdagochtend. Naast de taalgroepen bestond er de mogelijkheid voor individuele taallessen, wanneer de deelnemer analfabeet was en niet geschikt bleek om aan de laagste taalgroep deel te nemen.

In totaal hebben 76 cursisten een technische cursus gevolgd. Ook de technische cursussen speelden zich af op de maandag- en donderdagmiddag.

De verdeling zag er als volgt uit:

- **Textielbewerking:** 17 deelnemers
- **Lassen / metaalbewerking:** 19 deelnemers
- **Houtbewerking:** 16 deelnemers
- **Elektrotechniek:** 17 deelnemers
- **Computergebruik:** 7 deelnemers

Ongeveer halverwege het project is besloten om te stoppen met het aanbod van de cursus computergebruik omdat er te weinig animo was. Deze praktijklessen werden verzorgd door 16 vrijwilligers.

De cursisten waren uit de volgende gemeenten afkomstig:

- 36 personen uit Maastricht
- 14 uit de gemeente Eijsden-Margraten
- 7 uit Gulpen
- 6 uit Meerssen
- 2 Valkenburg
- 1 uit Vaals
- 1 uit Heerlen

De verhouding tussen mannen en vrouwen was 56 - 25

Zes cursisten zijn er in geslaagd om een NIL-lasdiploma te behalen (Nederlands Instituut voor Lastechnieken), inclusief het certificaat WereldWijd Basisvaardigheden Metaalbewerking.

Bij de cursus elektrotechniek heeft WereldWijd aan 10 cursisten een certificaat kunnen overhandigen. Bij houtbewerking hebben 2 deelnemers een certificaat in ontvangst mogen nemen.

VERDER...

Na diplomering / certificering van de deelnemer wordt contact opgenomen met betreffende consultant. Deze ging vervolgens op zoek naar een passend vervolgtraject bv. een vervolgopleiding, betaald werk of vrijwilligerswerk. Twee cursisten hebben na afloop van het traject bij WereldWijd betaald werk gevonden. Een bij VDL, mede door het behalen van een lasdiploma bij WereldWijd.

Een ander via een reïntegratiebedrijf waarbij de verbetering van het taalniveau van de cursiste bij WereldWijd een belangrijke rol heeft gespeeld. Twee personen zijn uitgestroomd naar betaalde arbeid na het succesvol afleggen van het examen elektrotechniek.

Helaas zijn op 16 maart alle activiteiten stop gezet door de coronacrisis. We zijn per eind augustus weer met kleine taalgroepjes gestart, maar de praktijklessen helaas nog niet. Bij aanvang van VakTaal was er enige discussie of de ligging

van de opleidingslocatie van WereldWijd in Eckelrade geen drempel voor deelname zou zijn. In het project is toen de mogelijkheid meegenomen om voor de deelnemers taxibusjes in te zetten. Dit laatste is niet nodig gebleken. De deelnemers komen uit verschillende wijken in Maastricht en diverse dorpen in het Heuvelland. Ze komen naar Eckelrade met de bus, auto, op de fiets of per scooter.

Organisaties die onze cursisten buiten WereldWijd begeleiden zijn positief over VakTaal. Bij een recentelijk bezoek van een consulente van de Sociale Dienst met haar Syrische cliënt aan WereldWijd gaf ze aan dat "WereldWijd echt een plek is die geschikt is voor mensen die niet alleen in de bankjes willen zitten, maar hun handen willen gebruiken".

Ook cursisten zijn positief over hun deelname aan VakTaal en dat concluderen we o.a. uit hun enthousiasme en ook uit hun aanwezigheid. Die ligt boven de 80 % en zelden blijven cursisten zomaar weg zonder geldige afmelding. Intussen zijn alle cursussen volledig bezet waardoor we een wachtlijst hebben.

TOEKOMST VAKTAAL

WereldWijd heeft bewezen dat zij met haar unieke aanbod aan een behoefte voldoet in de regio. Tevens kunnen we dankzij het werk van een groep professionele en gemotiveerde vrijwilligers zorg dragen voor veel persoonlijke aandacht en begeleiding voor de individuele cursist. Er wordt een veilige omgeving gecreëerd voor de cursisten, een plek waar zij niet ondersneeuwen en gehoord en geaccepteerd worden. Dit is moeilijk in cijfers uit te drukken. Met de doelgroep waarmee WereldWijd werkt in dit project valt niet makkelijk "te scoren". Velen zullen wellicht nooit de stap kunnen maken naar reguliere betaalde arbeid. Zelfvertrouwen, zelfrespect, zelfontplooiing zijn wel termen die op de cursisten van toepassing zijn. Dit is terug te zien in het volgende voorbeeld:

Drie maanden na het plotselinge sluiten van de school door de coronacrisis ontving ik een casemanager van de gemeente met een cursist om te praten over het vervolgtraject van meneer. Het viel gelijk op dat het taalniveau achteruit gehold was in de drie maanden van lockdown. Hij was weer

vervallen in het oude patroon van niets doen en verveling. De eeuwige glimlach die hij altijd op WereldWijd liet zien was ook verdwenen. Hij miste de school "heel, heel erg".

Vanaf de start van het project VakTaal ging WereldWijd op zoek naar partijen die zouden willen (co-)financieren. Zo zijn we met verschillende gemeenten in gesprek gegaan. Met de verantwoordelijke ambtenaren en wethouders zijn meerdere gesprekken geweest en men heeft WereldWijd bezocht en VakTaal in bedrijf gezien. Aan enthousiasme over het onderscheidende en aanvullende aanbod ontbreekt het niet, maar dit kon niet omgezet worden in gemeentelijke financiering. WereldWijd is nu aan onderzoeken of VakTaal na 2020 ondergebracht kan worden als inburgeringsaanbod. Per 2020 zou de nieuwe inburgeringswet van kracht worden en daarin wordt de gemeente regievoerder. WereldWijd heeft hier wel oren naar en is op zoek naar de wijze waarop VakTaal 'inburgeringsproof' gemaakt kan worden. Zo bezinnen wij ons op de toekomst. Door de coronacrisis is de invoering van de nieuwe inburgeringswet uitgesteld tot 1 juli 2021. Tot die tijd zal WereldWijd overbruggingsfinanciering moeten vinden om het project VakTaal te kunnen continueren.

ELECTRO IS VERHUISD!

In het begin van het jaar groeide het aantal cursisten bij de lessen elektrotechniek. Het kleine lokaal, in de metaalwerkplaats, werd krap. Aan de muur konden de cursisten oefenen met het aanleggen van bepaalde elektriciteitskabels en in het midden stond een grote tafel voor het materiaal. Maar veel meer dan dat was er niet. Erg krap dus. Tijd voor een nieuwe ruimte, tijd voor een verhuizing.

Een van de taallessen bleek geschikt. De docenten elektrotechniek, Wladziu van Hugten, Wiel Maijer, Jo Lousberg en een aantal andere vrijwilligers gingen aan de slag. De houten wanden uit het oude lokaal werden naar het nieuwe lokaal gebracht en kregen weer een mooie plek. Net als de benodigde gereedschappen. De taallessen werden vervolgens in het lokaal bij de metaalwerkplaats gegeven.

Inmiddels zijn er al een aantal lessen gegeven in het nieuwe elektrolokaal en zijn hier ook de eerste examens afgenomen. Met goed resultaat! Samer Khero en Masud Sarwari hebben namelijk met succes hun certificaat behaald. Samer heeft inmiddels een baan bij de Karwei in Gronsveld.

Vanwege het coronavirus was WereldWijd genoodzaakt haar gebouw te sluiten. Zoals u in dit artikel kon lezen werden alle lessen gestopt.

De zomervakantie is omgevlogen en de staf heeft in samenspraak met vrijwilligers en bestuur het besluit genomen weer van start te gaan met de Nederlandse lessen. 25 augustus vond de eerste les weer plaats.

Dit op kleine schaal: Twee kleine groepen van 5 cursisten. Een groep onder leiding van taaldocent Jean Bouwens en een groep onder leiding van taaldocent Eddy Piteurs. Bij aankomst werden de cursisten meteen verzocht het lokaal in te duiken. Looproutes die zij moeten volgen zijn uitgestippeld. Koffie en thee krijgen ze in het lokaal, er is geen pauze in de kantine. Een serieuze aanpak. En terecht!

Het is fijn, weer wat roering in het gebouw. De stem van Jean galmt door de gangen van WereldWijd. Het enthousiasme van beide docenten en cursisten is van de gezichten af te lezen. Het is fijn. Een nieuwe start. En dat binnen de grenzen van WereldWijd.

AMERIKAANSE BEGRAAFPLAATS MARGRATEN

NETHERLANDS AMERICAN CEMETERY AND MEMORIAL IN MARGRATEN

Vanuit de kantine van WereldWijd kun je in de verte de hoge witte toren zien op de Amerikaanse Begraafplaats Margraten. Op deze begraafplaats liggen mannen begraven die ons in 1945 onze landsgrens teruggaven. Nederland leeft sindsdien, dit jaar precies 75 jaar, in vrede. Wat een geluk!

Veel cursisten bij WereldWijd hebben dit geluk niet. Opgejaagd door oorlogen hebben ze, zowel letterlijk als figuurlijk, vele grenzen moeten oversteken om een veilige plek te vinden.

De graven op de Amerikaanse Begraafplaats worden met zorg omringd. Daar hoeven de nabestaanden geen verre reis voor te ondernemen. Voor deze editie van de WereldWijzer schreef Ton Hermes, voorzitter van de Stichting Adoptie Graven Amerikaanse Begraafplaats Margraten, onderstaand artikel.

NETHERLANDS AMERICAN CEMETERY AND MEMORIAL IN MARGRATEN

In weidse bogen staan 8301 witmarmeren kruisen en davidssterren keurig in gelid op een enorm grasveld, omgeven door fraaie struiken en bomen. Hoog boven de dodenakker wappert de Amerikaanse vlag. Een carillon, opgehangen in een monumentale toren, strooit zijn klanken uit over de graven, als een eeuwige troost voor de gesneuvelden. In twee lange muren staan de namen van 1722 vermiste militairen gebeiteld. We zijn op de American Cemetery and Memorial Margraten, de enige Amerikaanse militaire begraafplaats in Nederland.

Het begon allemaal in oktober 1944. Het Amerikaanse Negende Leger was in Zuid-Limburg op zoek naar een geschikte begraafplaats voor zijn soldaten die zouden sneuvelen tijdens de komende opmars naar Berlijn. De Amerikanen meldden zich aanvankelijk bij het gemeentehuis van Berg en Terblijt, maar aangezien daar niemand Engels sprak, werd de zoektocht vervolgd. Weldra viel hun oog op een prachtige, hooggelegen locatie in Margraten langs de Rijksweg Maastricht-Aken. Toen een Margratense gemeenteambtenaar aan de dienstdoende officier, captain Joseph Shomon, liet weten dat het wel hun allerbeste landbouwgrond was, antwoordde deze: "Zelfs de beste grond is nog niet goed genoeg voor onze doden".

Op een kletsnatte 11 november 1944 verzamelden de mannen van de 611th Graves Registration Company onder leiding van Shomon zich rond een open graf voor de eerste begrafenis op de nieuwe begraafplaats. In plot A, row 1, grave 1 werd het lichaam van korporaal J.B. Singer begraven. Vele duizenden zouden nog volgen. Toen op 30 maart 1946 het laatste lichaam werd begraven, was de begraafplaats uitgegroeid tot de grootste militaire begraafplaats op het Europese vasteland. Naast 17.742 Amerikanen en 1.026 overige geallieerde manschappen vonden ook 3.075 Duitsers er hun rustplaats. Deze laatsten zouden spoedig naar Ysselsteyn worden overgebracht. De Amerikaanse regering bepaalde in 1947 dat de nabestaanden mochten kiezen om hun gesneuvelde verwanten naar Amerika te laten overbrengen, dan wel ze definitief in den vreemde te laten rusten. Zo'n tienduizend stoffelijke overschotten werden vanuit Margraten, dat aangewezen was als enige permanente Amerikaanse begraafplaats in Nederland, gerepatriëerd. Uiteindelijk vonden 8301 Amerikaanse soldaten in de Limburgse löss hun eeuwige rustplaats. De begraafplaats in zijn huidige vorm werd op 7 juli 1960 officieel geopend door koningin Juliana.

De mensen in Margraten werden dagelijks geconfronteerd met vele vrachtauto's die volgeladen met lijken vanuit Duitsland naar de begraafplaats reden in Margraten. In 1945 werd uit een lokaal initiatief een Burgercomité

opgericht met het doel de Amerikanen te ondersteunen. In het voorjaar van 1945 hebben veel lokale mensen op de begraafplaats geholpen bij het graven. Amerikaanse nabestaanden stuurden in hun wanhoop en verdriet brieven naar Margraten omdat ze bericht hadden gekregen dat hun zoon of echtgenoot daar begraven lag. Zo ontstond het idee om graven te adopteren en contact te onderhouden met de familie in Amerika. In 1946 met Memorial Day waren alle bijna 18.000 Amerikaanse soldaten geadopteerd en opgenomen in het gezin van de adoptantenfamilie met vaak een foto op de kast.

Alle 8301 graven en alle 1722 namen in de Muren der Vermisten zijn inmiddels geadopteerd. De Stichting Adoptie Graven Amerikaanse Begraafplaats Margraten, die het adoptieprogramma beheert, werkt met een wachtlijst, die anno 2020 ruim achthonderd personen omvat. Het feit dat burgers in Limburg Amerikaanse soldaten adopteren en hen

beschouwen als lid van hun eigen gezin wordt door Amerikaanse familieleden enorm gewaardeerd. Veel Amerikaanse familieleden hebben niet de kans om deze dure reis te ondernemen om hun broer, vader of oom te bezoeken. De wetenschap dat er in Limburg adoptiegezinnen zijn is voor hen een geweldige troost. Het adopteren van Amerikaanse oorlogsgraven staat sinds 2017 op de nationale inventaris immaterieel cultureel erfgoed in Nederland op verzoek van UNESCO en is daarmee een waardevolle traditie geworden.

Ton Hermes

De Amerikaanse begraafplaats is dagelijks te bezoeken van 09:00 tot 17:00.

HERDENKINGSWEG

Van 6 september t/m 7 oktober 2019 was de provinciale weg, de N278, die langs de Amerikaanse Begraafplaats loopt een tijdelijke herdenkingsweg. Een bijzonder kunstproject van kunstenaar Jonathan Wanders. Beide foto's geven hier een mooi beeld van.

Fotografie: Ralph Sluysmans

Foto 1: Remembrance Road: om 386 bomen zijn witte en gekleurde satijnen linten gestrikt. De witte linten staan symbool voor de vele slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. De kleuren rood, blauw en geel verwijzen naar de vlaggen van Amerika, Nederland en Limburg.

Fotografie: Ralph Sluysmans

Foto 2: Memorial Wall: een drieluik op het kruispunt in Margraten. Dit drieluik bestaat uit een foto uit 1946, een foto uit 2009 en een korte tekst die beide foto's verbindt. Hiermee wordt door de kunstenaar verwezen naar het belang van het doorgeven van vrijheid, van generatie op generatie. Memorial Wall is nog te zien tot eind 2024.

IN MEMORIAM

JAN DEBIE

Het is alweer ruim 8 maanden geleden dat onze zeer gewaardeerde vrijwilliger Jan Debie is overleden. Ondanks dit gegeven willen wij nu toch graag nog even stilstaan bij deze markante vrijwilliger. Hier leest u het in memoriam dat coördinator Frans Frankhuizen op de uitvaart van Jan heeft uitgesproken.

“Bij WereldWijd kenden we Jan al jaren door zijn activiteiten bij Stichting Gered Gereedschap. Als we iets nodig hadden voor de opleidingen voor asielzoekers of voor iemand die terug wilde keren naar land van herkomst konden we bij Jan aankloppen. In 2015 begon Jan als vrijwilliger bij WereldWijd. Hier kwamen zijn vakmanschap als naaimachinemonteur, maar ook zijn netwerk dat hij meenam heel goed van pas.

Toen er nieuwbouw moest komen voor het project WereldTools, werd hierbij ook direct een aparte werkplaats voor Jan gerealiseerd. Toen deze werkplaats werd opgeleverd begon Jan direct aan de inrichting, er werden kistjes, kasten en laatjes gemaakt voor de vele verschillende naaimachine- onderdelen. Weggooien was er voor Jan niet bij want ieder onderdeel kon wel een keertje van pas komen. En dit bleek ook regelmatig zo te zijn. Jan kon ook wel wat materiaal gebruiken want hij stelde zich als doel om 100 naaimachines per jaar verzendklaar te maken. Zijn werkplaats, zijn domein, werd ook een zoete inval waar de collega's graag even kwamen buurten.

Op de dagen dat Jan bij WereldWijd actief was kwam hij meestal met een volgeladen wagen aan, 'moeten jullie nu eens kijken wat ik in de auto heb liggen!' Als je dan ging kijken trof je een volgeladen auto met gereedschap, apparatuur en soms een tientallen kilo's zware machine. Wat we met de zware machine

opgezocht en troffen dan in de naaiateliers aldaar naaimachines aan met de door Jan er opgeplakte OKE-sticker als een kwaliteitskeurmerk.

In de werkplaats van Jan hing een grote poster op de deur met de tekst, 'EN NOG GELACHEN VANDAAG?'. Dit was zo passend, want Jan kon serieus zijn maar er moest wel gelachen worden, en de bulderende lach van Jan hoorden we dan ook vaak door het WereldWijdgebouw schallen.

Toen Jan medio 2019 door ziekte genoodzaakt werd zijn activiteiten te stoppen viel er dan ook letterlijk een stilte bij WereldWijd, niet omdat er niet meer gelachen werd, maar juist die aanstekelijke lach van Jan werd node gemist.

Bij het verscheiden van Jan sprak een vrijwilliger de woorden: 'ongeacht het seizoen, ongeacht het weer, als Jan er was begon de zon te schijnen'.

Jan bedankt, rust zacht.”

Dankzij Jan hebben veel asielzoekers die teruggekeerd zijn naar hun land van herkomst goede betrouwbare naaimachines mee kunnen nemen. De collega's van WereldWijd hebben meerdere terugkeerders in de landen van herkomst

DE HOBBY VAN **CHRIT LEENDERS**

Bij meerdere koppen koffie op een inmiddels weer geopend terras in Maastricht praat ik met Chrit Leenders over zijn hobby. Chrit is redactielid van de WereldWijzer. Taal heeft hem altijd geïnteresseerd, dus toen hij zich na zijn pensionering aanmeldde als vrijwilliger bij WereldWijd was zijn functie bij de redactie snel gevonden.

Ook zijn hobby heeft te maken met taal, met het vertellen van verhalen. We hebben een boeiend gesprek waarin ik meegevoerd word naar vroeger tijden in Maastricht. Het onderwerp waar Chrit zich al sinds zijn middelbare-schooltijd voor interesseert is namelijk “de geschiedenis van de arbeiders in Limburg”. Er is een duidelijke aanleiding voor deze grote belangstelling. Chrit is, net als zijn ouders en grootouders, geboren en getogen in het Boschstraatkwartier in Maastricht. Ooit, nog niet eens zo heel lang geleden, woonden daar de arbeiders met hun grote gezinnen in kleine behuizingen in “de sträötsjes”. Opa van vaderskant, mees-tergieter bij de Sphinx, werd daar ontslagen vanwege zijn “socialistische activiteiten”. De verhalen over de armoede die dit ontslag in het gezin van zijn vader veroorzaakte kent Chrit heel goed. Ook opa van moeders kant was arbeider bij de Sphinx en het was in beide gezinnen duidelijk: het nageslacht moest hogerop!

Chrit ging naar de universiteit in Nijmegen en werd socioloog, met arbeid en organiseren als specialisatie. De laatste jaren heeft hij meer tijd voor wat hij erg graag doet: het geven van excursies door de oudste fabriekswijk van Maastricht, het Boschstraatkwartier. De titel van deze excursie, “Pottemennekes en de Heilige Geest”, klinkt veelbelovend. Als hij me vertelt waar het over gaat tijdens deze

wandeling door de sociale geschiedenis van zijn buurt weet ik zeker dat die belofte ook wordt waargemaakt. Zijn verhalen gaan over “arm en rijk, de kleine armentafel, die van de sträötsjes en bouwe, losse arbeid en stoflonen, brouwerijen en cafés, honger en roggebrood, aardewerk, papier, geloof en afhankelijkheid, herenhuizen en zolders, vrouwen en vakmanschap, de rooijen en de priesters, de pomp en ‘t huiske, water en de kroegen, botteressen en de haven”.

Ik vraag Chrit of hij hierbij wel eens tegen grenzen aanloopt. Er is, zegt hij, wat weinig belangstelling voor de geschiedenis van de arbeiders. Daarnaast is het lastig dat niet alles uit die tijd is vastgelegd, waardoor vragen onbeantwoord moeten blijven. En omdat er

intussen zoveel veranderd is in het Boschstraatkwartier, en “de sträötsjes” er allang niet meer hetzelfde uitzien als toen, moet hij vaak een beroep doen op het voorstellingsvermogen van zijn toehoorders. Ook daar is soms een grens merkbaar. Maar als ik hem zo hoor praten denk ik dat dat laatste wel zal meevallen, aan zijn boeiende manier van vertellen zal het in elk geval niet liggen.

Wie zin heeft gekregen om eens met zo’n excursie mee te gaan is van harte welkom. De tocht van 2 kilometer duurt ongeveer 2 uur. Chrit leidt groepen rond van 5 tot 15 personen (kosten: 10 euro pp). Neem gerust contact op met Chrit voor meer informatie of het maken van een afspraak: leenders@cuci.nl

WIST U DAT...?

...deze WereldWijzer de laatste editie is die in plastic verpakt verzonden wordt. We gaan in 2021 over op een milieuvriendelijke verzending.

...Scott, de kleinzoon van Gerard van Weert, een van onze lasdocenten, zo benieuwd was naar het werk van zijn opa dat hij voor zijn snuffelstage voor groep 8 bij WereldWijd kwam. Scott liep, samen met een klasgenootje, een dag mee met opa Gerard. Scott: "We zijn als eerste bij hout gaan werken, daar hebben we gezaagd. Toen zijn we naar de elektro-afdeling gegaan en toen hebben we wat vragen gesteld en een beetje informatie gekregen van de mensen. Toen hebben we pauze gehad en effe wat thee gedronken. En toen zijn we naar het metaal gegaan en daar hebben we geboord in metaal. En toen mochten we zelf gaan lassen. En dat was het dan." Zo te horen was het een gezellig en leerzaam dagje.

...de taaldocenten in een kast nog lesmateriaal vonden uit "het gulden-tijdperk". Gelukkig ondernam een van hen, Eddy Piters, de nuttige actie om de boel eens grondig uit te pluizen en op te ruimen.

...staflid Han Jeurissen dit jaar 60 is geworden en bovendien opa. Kleindochtertje Anne is vast en zeker de mooiste baby van Zuid-Limburg.

...Jef Deckers van het WereldTools-team en zijn Annie dit jaar hun Gouden bruiloft vierden. We wensen hen heel veel geluk samen.

...er in "de Etalage" regelmatig berichten over WereldWijd verschijnen. Ja, we laten graag van ons horen!

...in de kerken van de Protestantse Gemeente Maas en Heuvelland (PGMH), in Maastricht, Vaals en Valkenburg is gecollecteerd voor het "Leerprogramma migranten Stichting WereldWijd".

...er regelmatig gevraagd wordt "wanneer het blaadje uitkomt". Met zulk enthousiasme is de redactie natuurlijk blij.

...onze vrijwilligers staan te popelen om weer aan de slag te kunnen met de cursisten.

...Frans Frankhuizen onlangs via Omroep Heuvelland in een radio-programma WereldWijd in de schijnwerpers zette. Op de oproep die hij deed voor het inzamelen van materialen voor WereldTools kwamen diezelfde dag al een aantal positieve reacties.

...Louis Eggerdink, initiatiefnemer en redactielid van dit blad, al aan 60 WereldWijzers heeft meegewerkt!

Louis Eggerdink

Op de laatste redactievergadering voor deze 60e editie werd hem, ter ere van deze bijzondere mijlpaal, een welverdiend bloemetje overhandigd.

...de redactie van deze WereldWijzer heel blij is dat het ons in deze lastige tijd gelukt is een nieuw magazine voor u te maken. We hopen dat u er veel leesplezier aan beleeft.

OPDRACHT

Tekst 1: Informatie over de gemeentelijke belastingen in 1996
Lees de tekst globaal (in 1 minuut).
Beantwoord vraag 1 snel. Beantwoord daarna de volgende v

Lesmateriaal uit de vorige eeuw

SMEZO STEUNT WERELDWIJD

WAAR EEN BEZOEK AAN EEN ROMMELMARKT GOED VOOR KAN ZIJN

Vanaf het moment dat ik bij WereldWijd begon te werken, begon ik zogenaamde WereldTools-ogen te ontwikkelen: als ik ongebruikt gereedschap zag, dan wist ik wel waar dat naar toe kon gaan. Mijn familie, vrienden en netwerk van mijn vorige werk leerden dat er niks zomaar weggegooid mocht worden zonder eerst aan mij te vragen of WereldWijd het niet kon gebruiken. Ik liet overal visitekaartjes achter en vertelde het verhaal over wat wij met oud gereedschap doen, een verhaal dat iedereen heel erg aanspreekt.

Zo kwam ik ook op de jaarlijkse rommelmarkt in Beek. Daar zag ik iemand die heel erg veel mooi gereedschap had liggen, het meeste nieuw. Ik raakte aan

de praat met de verkoper en hij vertelde dat hij bij technisch groothandel SMEZO werkte, waar elk jaar het magazijn opgeruimd moet worden. Dat stond hij nu te verkopen. Ik vroeg hem wat hij deed met wat hij niet verkocht kreeg en dat WereldWijd misschien wel interesse had in die spullen. Ik liet een kaartje achter en aan het eind van de dag belde hij dat ik alles wat hij over had mocht hebben! Mijn auto werd tot de nok toe vol geladen

en natuurlijk werd er menig WereldTools kist mee gevuld. Sinds deze rommelmarkt-ontmoeting word ik elk jaar gebeld door Smezo-medewerker Hans met de mededeling dat er weer spullen over zijn die ik kan komen ophalen of met de vrachtwagen door hun afgeleverd worden (zie foto). Een mooi gebaar van maatschappelijke betrokkenheid! Op de andere foto een kist die gevuld gaat worden...

STICHTING WERELDWIJD VIERDE VORIG JAAR HAAR 35-JARIG BESTAAN

ROTARY MAASTRICHT VERVULT AED WENS VAN STICHTING WERELDWIJD

Rotary Maastricht besloot in het kader van haar maatschappelijke betrokkenheid (community service) en uit waardering voor het werk van WereldWijd ons te steunen met de donatie van een AED ter waarde van € 2500. Ook voor het onderhoud van het apparaat en de benodigde training wordt gezorgd.

De verschillende werkplaatsen van WereldWijd moeten aan steeds scherpere wettelijke eisen voldoen om zowel leerlingen als vrijwilligers veilig te laten werken in bijvoorbeeld de metaal- en houtbewerking en de elektrotechniek. Veiligheid garanderen vraagt om de nodige investeringen in de inrichting van het gebouw, waaronder ook het voorzien in een AED (defibrillator).

De AED stond daarom hoog op het wensenlijstje van Stichting WereldWijd.

Frans Frankhuizen, coördinator van WereldWijd, zegt heel blij te zijn met deze schenking. Met een dergelijk apparaat, dat het hartritme weer kan herstellen bij een hartstilstand, zijn al vele levens gered. Met deze schenking is er een grote stap gezet in de optima-

Frans Frankhuizen ontvangt de AED

lisering van de veiligheid. Met een lach zegt Frans dat dit een schenking is die enorm gewenst is, maar waarvan je hoopt dat je hem nooit nodig zal hebben. Het geeft een gerust gevoel de AED nu in huis te hebben.

Kees Flinterman van Rotary Maastricht vult nog aan: "Als Rotary Maastricht hebben wij diverse projecten in de maatschappelijke sfeer. Wat ons aanspreekt in de Stichting WereldWijd is dat zij met behulp van vele vrijwilligers mensen steunt door hen zelfredzaam te maken en een toekomst te bieden. Daarom dragen wij graag een steentje bij zodat zowel de vrijwilligers als de leerlingen op een veilige manier hun vak kunnen geven/leren."

EEN BERICHT VAN BEZOEKERS

EEN BEZOEK AAN STICHTING WERELDWIJD IN ECKELRADE

In het weekend van 28 september 2019 waren wij aan de beurt om voor onze vrienden uit Heino, Groningen, Rotterdam en Alkmaar een gezellig weekend te organiseren.

Wij, de mannen, zijn oud-collega's en met onze echtgenotes doen we dit al sedert 1998. Elk jaar zijn we te gast in een andere provincie.

Doel van het programma is ieder jaar om iets "educatiefs" te doen in het gebied waar we te gast zijn. Dit jaar hebben we aandacht gegeven aan de herinrichting van het ENCI terrein op de Pietersberg in Maastricht en aan het werk van Stichting WereldWijd. Na voorgesprekken met Frans Frankhuizen en contact met Louis Eggerdink waren wij op zaterdag 28 september 2019 in Eckelrade te gast. Toevallig ook de datum van de Open Dag. Wel zo goed want dat gaf ons de mogelijkheid om WereldWijd in bedrijf te zien.

Het was een bijzonder aangenaam bezoek waarbij Frans Frankhuizen en zijn collega's, alsmede enkele deelnemers aan de programma's van WereldWijd, uitgebreid de tijd namen om ons te informeren over de verschillende onderdelen van het goede werk dat de stichting doet. En fijn dat er speciaal voor ons aan het eind van de middag nog vlaai bewaard was.

Wij bedanken alle betrokkenen voor de gedane moeite en wensen WereldWijd, de medewerkers, de vrijwilligers en alle deelnemers heel veel succes met het uitstekende werk dat u doet.

Annie en Ed Eggink, Maastricht

DE FIETSEN VAN WERELDWIJD

In 1984 is WereldWijd gestart als fietsenwerkplaats. Van daaruit zijn we uitgegroeid naar een cursuscentrum en op een gegeven moment verdween de fietsenwerkplaats zelfs. Maar nooit is WereldWijd afgekomen van het imago "die fietsenwerkplaats in Eckelrade, waar ze fietsen voor het goede doel opknappen". Tot op de dag van vandaag worden nog steeds fietsen gebracht, die we dan doorgeven aan onze cursisten of opsturen naar terugkeerders.

In de coronatijd stapelde het aantal binnenkomende fietsen zich aardig op, de schuur op de binnenplaats stond tot de nok toe vol. Wat te doen? Ik dacht, ik ga mijn broer John bellen, die sinds kort met pensioen is en fietsen opknaapt voor goede doelen. Zo is zijn huis in Deurne een inzamel-punt voor het ANWB-kinderfietsenplan en samen met collega-vrijwilligers op knapt hij fietsen op voor Stichting Leergeld en het Beginstation Helmond. Hij kon de fietsen die WereldWijd had gekregen goed gebruiken en kwam ze graag met zijn collega Bart ophalen. We hebben er een gezellige dag van gemaakt. John en Bart kregen een privérondeleiding, en een lekker kopje soep en een broodje zoals we dat altijd doen als er gasten komen bij WereldWijd.

Op de foto John en Bart met busje en aanhanger vol fietsen

Aan het eind van de dag waren we allemaal blij dat de fietsen een goede bestemming kregen en John appte me nog terug op z'n Brabants: "Het was weer kei gezellig en lekker gegeten!"

Meer informatie over de projecten waar John zich voor inzet:

- ANWB-kinderfietsenplan (www.anwb.nl/over-anwb/anwb-kinderfietsenplan)
- Stichting Leergeld (www.leergeld.nl) en
- Beginstation Helmond (www.beginstation.nl).

Matje Mattheij

OP BEZOEK BIJ CURSIST IZA

HEEL DICHTBIJ HUIS, **EVEN DE GRENS OVER**

Onlangs werd ik uitgenodigd door Iza, een van onze cursisten. Iza komt uit Irak en woont in Ulestraten, een kleine 4 kilometer van mijn huis vandaan. Hij komt vaker langs ons huis gefietst als hij op weg is naar het winkelcentrum in Beek. Tijdens een van die fietstochtjes herkende ik hem en nodigde ik hem uit voor een kop koffie.

Iza bakt het brood

En het bleef niet bij die ene keer koffiedrinken. Zo hielp hij mijn zoon een keer met het repareren van een motor en een andere keer kwam hij langs met Iraaks brood en met andere hapjes die zijn vrouw in Ulestraten bakte. Het brood (naanbrood) is ontzettend lekker, daar kreeg hij natuurlijk de nodige complimenten voor. Daarna bracht hij regelmatig een paar broden bij ons langs. Wij hebben een grote walnotenboom en ik kon hem een groot plezier doen met verse noten in het najaar. Een prima ruil!

In februari stuurt Iza me een appje met de vraag om bij hem thuis brood te komen halen. Daar zeg ik natuurlijk geen nee op. Mijn dochter gaat mee om 'even' brood te halen. Maar zo werkt het niet bij Iza en zijn gezin, en ik denk dat dat bij vele culturen over de grens niet zo werkt. Ik heb het hier over de gastvrijheid die je in verre oorden aangenaam kan verrassen.

We rijden naar een straat in Ulestraten en bellen aan bij Iza's huis. Op het moment dat we over de drempel stappen is het net of we in een ander land terecht zijn gekomen. We kunnen ruiken dat er lekker gekookt wordt, en het is geen Nederlands geurtje. Ook de inrichting van het huis geeft ons het gevoel dat we ver weg zijn.

De gastvrijheid begint met een kopje thee. In de keuken horen we gerommel, Iza's vrouw en dochter zijn aan het koken. We kijken naar de televisie die daar kennelijk de hele dag aanstaat met Irakese bruiloften en muziek op de zender. Na de thee gaan we naar de garage, waar Iza's vrouw ons laat zien hoe ze het naanbrood maakt. Er liggen bolle deeg en er staat een vreemde gasoven: een ronde ton waarin je de tot pizzavorm uitgerolde deegbollen tegen de binnenwand aangooit. Na een paar minuten bakken heb je een heerlijk plat rond brood.

Na deze bakdemonstratie dachten we naar huis te gaan, maar dat was nog even niet aan de orde. We moesten echt mee-eten! Iza's vrouw had een heerlijk vleesgerecht met een saus, met sla en rijst en met brood klaargezet in de woonkamer. Een heerlijke en volwaardige maaltijd om half 4 's middags...Nee, thuis hoefde ik die dag niet meer te koken.

We hebben genoten van het heerlijke eten en van de gastvrijheid en reden een paar uurtjes later met 10 broden naar huis. Het was alsof we terugkwamen van vakantie. Heel dichtbij huis waren we even de grens over geweest!

HET VERHAAL VAN ALI, OUD-CURSIST

GISTEREN KIND, VANDAAG JONGEMAN

Terwijl de kinderen en de jonge generatie van Afghanistan de belangrijkste eigenaren van dit land zijn, wordt dit deel van de samenleving helaas blootgesteld aan oorlog en wordt het elke dag opgeofferd. Daarom emigreren ze naar andere landen.

Een van deze kinderen heet Ali en de burgeroorlog heeft hem naar Nederland gesleurd. Hoewel Ali geen kind meer is, hij is inmiddels zevenentwintig jaar oud en woont in Nederland. Hij leed psychologische schade in de oorlog tussen de Taliban en de regeringstroepen en beleeft die dagen bijna meerdere keren dag en nacht in zijn herinneringen.

Ali zegt: Ik was tien jaar oud. Mijn vader was zwak en ik moest werken. Maar toen de Taliban ons dorp binnenkwam en de oorlog begon, staken ze alle scholen in brand, evenals de winkels en alles wat de mensen hadden. In die oorlog verloor ik veel van mijn vrienden en een deel van mijn familie.

Ik ging na de oorlog niet meer naar school in ons gebied. En ik werd een immigrant in een land van ballingschap, en deze onbekende wereld bestaat nog steeds, en ik voel de pijn van ballingschap dag en nacht.

Ali: Nu ik zevenentwintig ben, nadat ik als kind alleen ben geëmigreerd en door verschillende landen heb gereisd, ben ik in het mooie Nederland en heb ik een relatief goed leven hier. Ik ben getrouwd met een Nederlands meisje en ik heb een mooi dochttertje. Hoewel ik heel blij ben hier een gezin te hebben, stoort mijn verleden me nog steeds. Als ik de kinderen in Afghanistan zie werken, en ook de kinderen die hun ouders hebben verloren in de burgeroorlog, word ik verdrietig.

Als ik ze zie, zie ik alles wat ze meemaken. Ik wil vertellen wat de effecten en gevolgen zijn van oorlog, sociaal geweld en verlies van ouders op de mentale gezondheid van kinderen, dat die effecten zelfs voor altijd bij een persoon kunnen blijven.

“De desintegratie van het toekomstige gezin en leven maakt het een vaag en stressvol verhaal. Problemen van sociaal geweld, waaronder oorlog en onveiligheid, hebben een negatieve invloed op een laag van de samenleving die later opgroeit, en in feite is hun impact op de samenleving behoorlijk zwaar, als een deel van onze samenleving, vooral de generatie van de toekomst, mensen zijn die hun familieleden, vooral hun

ouders, in oorlogen hebben verloren. Vanuit psychologisch oogpunt is het zeker niet te verwachten dat mensen vanuit mentaal oogpunt normaal zijn en leven volgens de normen van de samenleving.”

Dit is het trieste verhaal van Ali en het toont zijn ervaring: “Degenen die hun familie verliezen tijdens oorlogen, zullen in de toekomst mensen worden die waarschijnlijk zullen worden geconfronteerd met enig soort sociaal geweld.”

Ali, die nu in Nederland woont, is een voorbeeld van duizenden door de oorlog getroffen kinderen die die herinneringen als volwassenen niet loslaten.

“Ik wil een goede organisatie vanuit de internationale gemeenschap. Zorg voor een kinderadvocaat in Afghanistan zodat kinderen niet langer onderdrukt worden.”

En Ali wil dat zijn landgenoten nee zeggen tegen oorlog, en strijden tegen onderdrukking zodat niemand van ons ons thuisland nog hoeft te verlaten.

Laten we van elkaar houden.

A. Ebrahimi

HET VERHAAL VAN ALI IN HET FARSI

"کودک دیروز جوان امروز"

در حالی که کودکان و نسل جوان افغانستان سرمایه و صاحبان اصلی این کشور هستند، اما متأسفانه این قشر جامعه در معرض جنگ قرار دارند و هر روز قربانی می شوند. به همین دلیل مهاجر در دیگر کشور ها میشود

یکی از این کودکان دیروز علی نام دارد و جنگ های داخلی پای او را به هلند کشانده است

علی گرچه حالا کودک نیست بیست هفت سال سن دارد و باشنده هلند است . او در جنگ میان طالبان و نیرو های دولتی آسیب های روحی و روانی دیده و تقریباً تمام شب و روز آن روز ها را چند بار در خاطراتش مرور می کند

علی می گوید:

من ساله بودم پدرم ضعیف بود و من به ناچار کار می کردم. اما وقتی طالبان در قریه ما داخل شدند و جنگ آغاز شد، و تمام" مکتب ها را به آتش کشید و همینطور دوکان ها و هر آنچه مردم داشت

در آن جنگ اکثریت دوستان و بعضی از فامیل های خود را از دست دادم

بعد از این که جنگ شد در منطقه ای ما ، دیگر مکتب نرفتم. و مهاجر دیار غربت شدم و این دنیایی ناشناخته هنوز وجود دارد و شب و روز درد غربت را احساس میکنم

علی: حالا که من بیست هفت سال سن دارم و از کودکی به تنهایی مهاجر شدم و چند تا کشور را پشت سر گذاشتم و امروز در کشور زیبایی هلند هستم و اینجا زندگی نسبتاً خوبی دارم و ازدواج کردم با یک دختر هلندی یک دختر زیبا هم دارم با اینکه با داشتن خانواده در اینجا خیلی خوشبخت هستم اما گذشته من را هنوز آزار میدهد

وقتی میبینم کودکان کار را در افغانستان و همینطور کودکان که در جنگهای داخلی پدر و مادر خود را از دست داده با دیدن آنها هر لحظه گذشته به پیش چشم میاید

میخواهم بگویم جنگ، خشونت های اجتماعی و از دست دادن والدین روی روان کودکان چه تأثیرات و پیامد های دارد، که حتی آن تأثیرات میتواند تا ابد با شخص بماند

از هم پاشیدن خانواده آینده و زندگی را یک مقدار مبهم و مملو از استرس می سازد. موضوعات خشونت های اجتماعی از جمله" مسایل جنگ و ناامنی ها، یک تأثیر به سزای منفی بالای یک قشر مکمل از جامعه ها که بعد ها رشد می کند و در واقع تأثیر گذاری شان روی جامعه کاملاً به سزا است، حال اگر قرار باشد که یک قسمت از جامعه ما مخصوصاً نسل که در آینده ظهور می کنند، این ها افراد باشند که اعضای خانواده خود مخصوصاً والدین شان را در جنگ ها از دست داده باشند، از دید روانی قطعاً توقع این نمی رود که از نگاه روان آدم های نورمال باشند و مطابق به هنجار های جامعه زندگی کنند

این داستان غم انگیز علی است و تحریه او نشان میدهد

کسانی که خانواده های شان را در جریان جنگ ها از دست می دهند، در آینده به افرادی تبدیل می شوند که امکان هر نوع خشونت "اجتماعی از آن ها بعید نیست"

علی که حالا در هلند زندگی میکند نمونه ی از هزاران کودک متأثر از جنگ است که در بزرگ سالی هم آن خاطرات رهایش نمیکند علی از جامعه جهانی میخواهم یک سازمان خوب

مدافع کودکان ایجاد کند در افغانستان تا دیگر بر کودکان ظلم نشود

و دیگر خواست علی این است از هموطنانش که به جنگ نه بگویند

و در برابر ظلم ایستاد شود تا دیگر هیچکدام مان مجبور به ترک وطن نشویم

بیاید به همدیگر محبت کنیم

ابراهیمی "

A. Ebrahimi

JEF ACKERMANS

DE MENSEN ACHTER HET REPAIR CAFÉ

Van de redactie kreeg ik de uitnodiging om voor de WereldWijzer een stukje te schrijven over het Repair Café. Ik kan het hebben over de vele kopjes koffie die ik als gastvrouw al heb ingeschonken voor de mensen die het Repair Café weten te vinden en met hun defecte apparaten langskomen. Of over de gezellige en vaak verrassende gesprekken die ik voer met de mensen als ze wachten op hun reparatie. Of over de vele stofzuigers, koffiezetapparaten, muziekinstallaties en hogedrukspuiten die de revue gepasseerd zijn en, na onder handen genomen te zijn door ons deskundig repairteam, weer een tweede leven hebben gekregen. Maar het leek me leuker om iemand van het Repair Café eens aan het woord te laten om hem beter te leren kennen.

Het is vandaag de vierde woensdag van de maand en dus is, net als elke tweede woensdag van de maand het Repair Café bij WereldWijd geopend. Om 10.00 uur staan Jef, Jo, Thuur, Hadi en ik klaar om aan het werk te gaan. De ochtend start rustig. We nemen er gezellig een kopje koffie bij. Er staat nog van alles in het rek "nog te repareren" We kunnen aan de slag.

Tegen het middaguur beginnen de eerste klanten binnen te lopen, ze checken in met hun apparaat en schuiven bij een kopje koffie aan voor een gezellig praatje. Het is een leuke drukte zoals altijd, met hier en daar een grappige opmerking, een tevreden glimlach met opluchting als iets met succes is gerepareerd, of een gefrustreerde blik met bijpassende opmerking als iets voor de derde keer niet blijkt te lukken.

Ik ga met Jef Ackermans apart zitten, ik ben nieuwsgierig naar zijn motivatie om zich als vrijwilliger bij het Repair Café aan te sluiten. Jef is 67 jaar en sinds zijn 62ste met prepensioen. Hij is nu al 4 jaar als vrijwilliger bij het Repair Café werkzaam. Van oorsprong heeft hij een elektrotechnische opleiding genoten en heeft zich verder bekwaamd in de medische elektronica. Hij heeft gewerkt bij Instrumentierung KG(Aken), bij Medtronic en bij het UMC Maastricht. In

totaal is hij 37 jaar in het ziekenhuis in Maastricht werkzaam geweest. Begonnen als instrumentatietechnicus, vervolgens groepshoofd en de laatste 10 jaar als hoofd van de Instrumentele Dienst. In die tijd heeft hij heel wat ontwikkelingen op dit gebied meegemaakt. Hij was dus een van de medewerkers van een dienst die achter de schermen ervoor zorgt dat artsen en chirurgen hun werk goed kunnen uitvoeren en zodoende een essentiële bijdrage levert aan de kwaliteit van de patiëntenzorg. Jef heeft een hart voor alles wat met gezondheid te maken

heeft, daar kan hij zozegd een boek over schrijven. Dat is voor een andere keer... Nu terug naar zijn passie voor techniek in het algemeen.

Hij houdt ervan om dingen die stuk zijn te repareren en stil thuis zitten past niet in zijn straatje. Een advertentie in een plaatselijk krantje, waarin WereldWijd vrijwilligers zocht voor het Repair Café, trok zijn aandacht. Jef maakte een afspraak om eens te komen kijken. Vanaf het eerste moment, toen hij een rondleiding van Peter Gillissen kreeg door het gebouw, voelde Jef zich op

z'n gemak bij WereldWijd. Hier kan hij zich uitleven om spullen een tweede leven te geven. Al gauw kon Jef zijn oud collega Jo Cortenraad, waar hij 37 jaar mee heeft samengewerkt, inspireren om ook deel te nemen aan het Repair Café team.

Jef vindt er voldoening in om een zinvolle bijdrage te leveren aan de maatschappij en zijn kennis en ervaring in te kunnen zetten. Zo is hij naast het vrijwilligerswerk bij het Repair Café ook bestuurslid bij stichting SMHO, Sociaal-Medische Hulpverlening aan Oost-Europa. Een stichting die (al bijna 30 jaar) structurele hulp verleent in

Oost-Europa. Dit doen ze op sociaal en medisch gebied, in de ruimste zin van het woord. Als bestuurslid heeft Jef projecten in Bulgarije in zijn portefeuille. Dat betekent dat hij via verschillende netwerken met ziekenhuizen en medische instellingen hier in Nederland medische apparatuur verzamelt en zorgt dat deze op een plek in Bulgarije geplaatst wordt waar men deze hard nodig heeft. Zo krijgt in Nederland afgeschreven, maar functioneel nog in goede staat verkerende, apparatuur in Bulgarije een tweede leven. Jef zijn inspanningen worden dubbel en dwars beloond, getuige de vele positieve reacties die hij krijgt.

Wat Jef, naast het repareren van spullen, vooral leuk vindt aan het werken bij het Repair Café is de voldoening die het geeft als een apparaat een tweede leven krijgt en niet op de vuilnishoop terecht komt. Zo draagt hij tevens een steentje bij aan het milieu. Jef is een tevreden mens als hij andere mensen blij kan maken!

Hilde Hendriks

DE LINDEBOMEN VAN STEPH

Half september kwam Steph de Boer, een van onze vrijwilligers van de timmerwerkplaats, langs bij WereldWijd. Hij stapte even het kantoor binnen en vertelde een leuk verhaal wat te maken heeft met zijn beroep als meubelmaker. "Ik heb met Frans afgesproken dat ik in de werkplaats de zaagtafel mag gebruiken om planken te zagen. Een paar jaar geleden toen het tunnelproject in Maastricht nog in uitvoering was werden zes lindebomen geruimd. Mensen konden zich daar op inschrijven en dat had ik gedaan en ik heb een aantal bomen gekregen. In mijn eigen werkplaats thuis heb ik ze al voorgezaagd met de vandiktebank en hier bij WereldWijd maak ik er planken van. Mijn plan is om er kinderspeelgoed mee te maken, daar is lindehout erg geschikt voor. Het is zacht, licht, heel mooi en het splintert niet. Dit plan vertelde ik aan mijn dochter en die vroeg of dat een hint was richting de komst van kleinkinderen....."

Steph de Boer

Ik loop naar de werkplaats waar het na maandenlange stilte weer eens lekker het geluid van de grote zaagtafel te horen is. Steph laat me het hout zien, het is inderdaad heel mooi en eenmaal in strakke planken gezaagd ligt er voor een kapitaal aan planken. Als ik een foto neem, strijkt Steph nog eens over de mooie knoesten en hij straalt van

genot over de schoonheid van het hout. "Ik heb het 3 jaar op natuurlijke wijze laten drogen, kijk eens hoe mooi. En als je een idee hebt voor iets wat ik er nog van kan maken, laat het me maar weten, ik heb op dit moment tijd genoeg."

COLOMBIAANSE EMPANADAS

EEN RECEPT VAN ONZE CURSISTEN FABIOLA EN CARLOS

Het is niet een heel ingewikkeld recept. De vulling kan je naar eigen smaak aanpassen. Dit recept geeft een vulling op basis van kip of vlees.

INGREDIËNTEN

- Harina pan (witte maismeel, te koop in verschillende toko's)
- Zout
- Suiker
- Vlees (gehakt)
- Paprika
- Zonnebloemolie

VULLING

Het gehakt wordt gekookt om deze gaar te krijgen. We hebben hier knoflook bij gedaan voor de smaak. Tijdens het koken van het gehakt hebben we stukjes paprika erbij gedaan.

DEEG

Doe de harina pan in een kom, voeg hierbij wat suiker en een klein beetje zout. Hierna een beetje water toevoegen. Meng dit tot een deeg, je kan dit met je handen doen.

Als dat klaar is maak je een kleine bal welke je uitrolt op je werkblad tot een grote van de vorm van de empanada. Deze vul je met je vulling en je vouwt

de vorm dicht. Het overvullige deeg kun je hierna verwijderen.

De empanada kun je nu in de olie bakken, of in de frituurpan.

Als ze een mooie kleur hebben en naar boven komen zijn ze gaar. Laat ze even uitlekken op een keukenpapiertje en daarna kun je ze op een bord presenteren.

COLOFON

Redactie: Jacinta Kreuger, Matje Mattheij, Pien Wishaupt, Louis Eggerdink, Chrit Leenders

Opmaak: Vormpracht / Claudia Ritzen

Foto's: Stichting WereldWijd (tenzij anders vermeld)

Druk: Multicopy

Oplage: 500 exemplaren

Adres:
Stichting WereldWijd
Klompstraat 1a
6251 NE Eckelrade
Tel: +31 (0)43 408 31 22
info@stichtingwereldwijd.nl
www.stichtingwereldwijd.nl

Facebook:
www.facebook.com/stichtingwereldwijd

Giften:
Voor de uitvoering van onze activiteiten zijn donaties meer dan welkom!
NL55RABO0113203594
t.n.v. WereldWijd te Eckelrade
ANBI - erkend. Bij voorbaat dank!

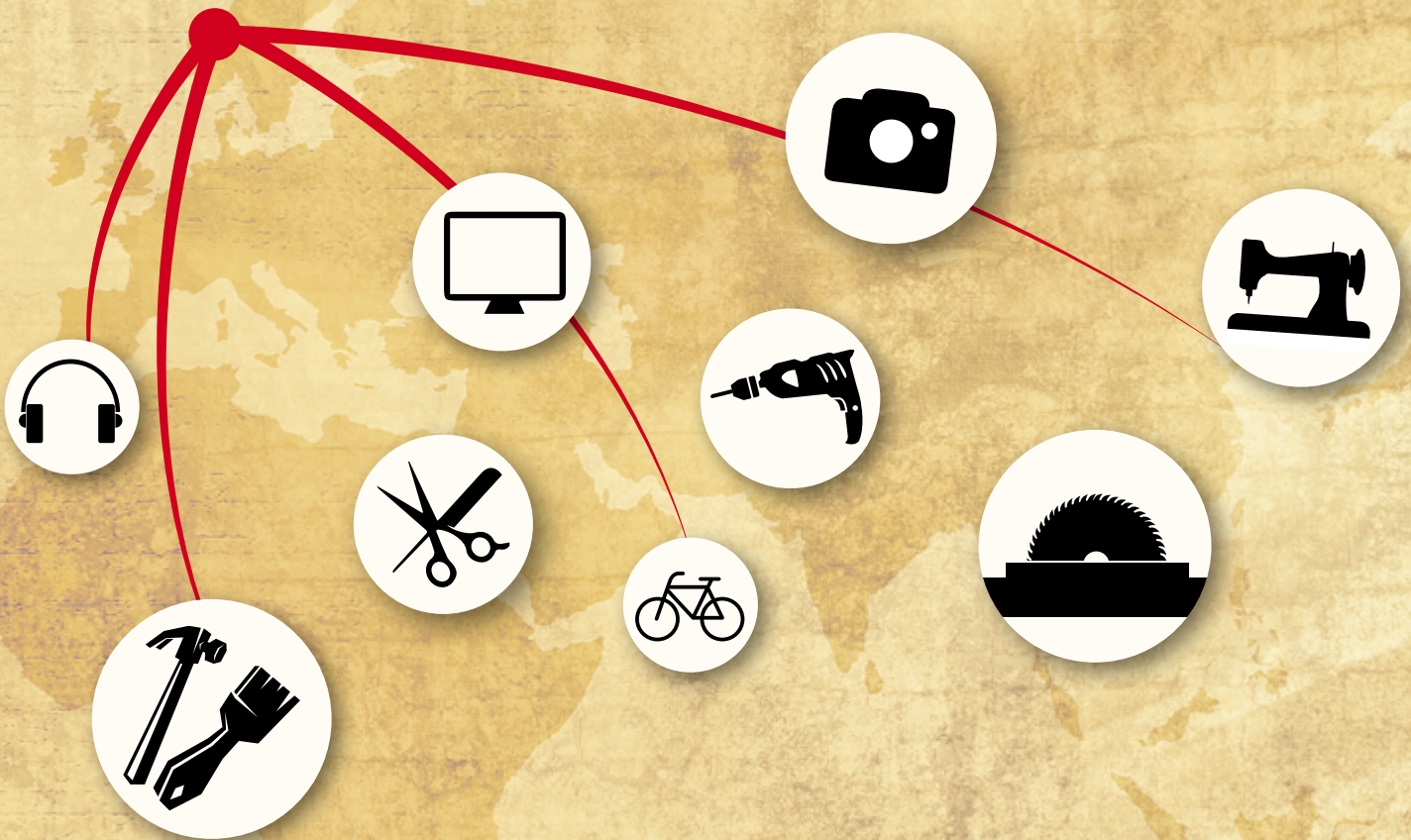
perfect
BRANDPREVENTIE
www.perfectbrandpreventie.nl

GEZOCHT:

Reislustige apparaten & gereedschappen

Heb je ze niet meer nodig?

Wij zorgen voor een tweede leven!

WereldTools geeft mensen die terugkeren naar het land van herkomst materialen, gereedschappen en machines mee in een kist om een klein bedrijf te beginnen.

WereldTools is altijd op zoek naar spullen om die kisten te vullen! Gereedschappen, naai-, boor- en zaagmachines e.d., fietsen, computers, koks-of kappers- en andere materialen. Kortom alles wat iemand die naar zijn geboorteland moet terugkeren kan gebruiken om daar een nieuwe start te maken, is van harte welkom! Hebt u zoiets op zolder of in de schuur staan, bel ons dan of stuur een mailtje!

In 2015 werd WereldTools door de Europese Commissie gekozen tot het beste project van het Europees TerugkeerFonds. In minder dan 15 jaar wist WereldTools ruim 500 terugkeerprojecten in de hele wereld te ondersteunen met het ontwikkelen van een bedrijfsidee en -kist.

www.stichtingwereldwijd.nl

Helpt u ook mee?

Maak het werk van Stichting WereldWijd mogelijk

Met uw donatie helpt u ons. Uw steun maakt verschil.

Uw donatie kunt u overmaken op NL55 RABO 0113203594 t.n.v. WereldWijd te Eckelrade. Stichting WereldWijd is ANBI-erkend dus uw gift is aftrekbaar van de belasting.

WereldWijd zoekt vrijwilligers:

We zijn op zoek naar mensen die hun kennis van

- *timmeren en houtbewerken
- *metaalbewerken
- *kleding maken
- *lassen
- *elektrotechniek
- *computervaardigheden
- *ondernemersvaardigheden
- *de Nederlandse taal

aan onze cursisten willen overdragen.

Ook zoeken we vrijwilligers voor het werk in de kantine.

We bieden: onkostenvergoeding, ongevallenverzekering, ondersteuning tijdens de inwerkperiode, een mooie omgeving, leuke collega's, en een interessante werkplek.

Voor meer informatie of het maken van een afspraak kunt u telefonisch contact opnemen met Frans Frankhuizen: +31 (0)43 408 31 22 (ma t/m do), of via de mail: info@stichtingwereldwijd.nl

WereldTools is altijd op zoek naar spullen om de kisten mee te vullen.

Gereedschappen, naai-, boor-, zaagmachines e.d., fietsen, computers, koks- of kappersmaterialen, kortom alles wat iemand die naar zijn geboorteland moet terugkeren kan gebruiken om daar een nieuwe start te maken is van harte welkom. Hebt u zoiets op zolder of in uw schuur staan, belt u ons dan of stuur een mailtje.

WereldWijd Klompenstraat 1 | 6251 NE Eckelrade (Limburg) |

T +31 (0)43 - 408 31 22 | info@stichtingwereldwijd.nl |

www.stichtingwereldwijd.nl | www.facebook.com/stichtingwereldwijd

Wij zijn van maandag tot en met donderdag geopend.

Stichting WereldWijd

Het project WereldTools is een onderdeel van het werk van Stichting WereldWijd en wordt financieel mogelijk gemaakt door het Europese Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF) en de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V) van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

WereldTools: door EU gekozen als beste project van het EuropeesTerugkeerFonds.